

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракопиите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Понеделник, 18 декември 1972
Скопје
Број 42 Год. XXVIII

Претплатата за 1972 година изнесува 120 динари. Овој број чини 3 динари. Жиро сметка бр. 401-1-16

399.

Врз основа на член 2 од Законот за дополнување на Законот за републичките придонеси и даноци на граѓаните („Службен весник на СРМ“, бр. 40/72), републичкиот секретар за финансии донесува

У П А Т С Т В О

ЗА НАЧИНОТ НА ОТСТАПУВАЊЕТО НА РЕПУБЛИЧКИОТ ПРИДОНЕС ОД ЛИЧЕН ДОХОД ОД РАБОТЕН ОДНОС

1. Републичкиот придонес од личен доход од работен однос за 1972 година што според одредбите на Законот за дополнување на Законот за републичките придонеси и даноци на граѓаните (Законот), се отстапува на организациите на здружениот труд и другите корисници на општествени средства (обврзници на републичкиот придонес) ќе се пресмета од вкупно уплатениот износ на придонесот од личен доход од работен однос по стапка 8,43%, и тоа:

— организациите на здружениот труд од областа на стопанството што во периодот јануари — септември 1972 година оствариле просечен месечен личен доход до 1.320 динари по работник и организациите на здружениот труд што претежно се финансираат од средствата на основните заедници на образованието ќе извршат повраќај и тоа: од подрачјето на Општината Скопје, во висина од 8,43%, а од подрачјето на другите општини во висина од 2,86%; и

— другите организации на здружениот труд, како и другите корисници на општествените средства ќе извршат повраќај и тоа: од подрачјето на Општината Скопје во висина од 4,21%, а од подрачјето на другите општини во висина од 1,43%.

2. Просечниот месечен нето личен доход по работник на организациите на здружениот труд од областа на стопанството од точката 1, алинеја прва на ова упатство, ќе се утврди според податоците од периодичните пресметки за јануари — септември 1972 година.

3. Барањето — налогот за повраќај на републичкиот придонес според точката 1 од ова упатство, се поднесува до организационата единица на Службата на општественото книговодство кај која обврзникот на републичкиот придонес има жиро-сметка и тоа до 31 декември 1972 година.

Организациите на здружениот труд од областа на стопанството од точката 1, алинеја прва од ова упатство, кон барањето поднесуваат и писмена изјава за висината на просечниот месечен нето личен доход.

4. Обврзниците на републичкиот придонес што ќе уплатуваат придонеси од личен доход од работен однос, повраќајот на републичкиот придонес ќе го извршат според точките 1 и 3 од ова упатство, со тоа што покрај налогот за уплата на придонесите поднесуваат и контра-налог за повраќај на републичкиот придонес.

5. Повраќајот на републичкиот придонес според точките 1 и 4 од ова упатство, ќе се изврши од жиро-сметката 401-630-3-1 на Републичкиот буџет за 1972 година.

6. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 03-2569
12 декември 1972 година
Скопје

Заменик републички секретар
за финансии,
Велимир Бундалевски, с. р.

400

Врз основа на член 9 од Законот за данокот на средствата што се распределуваат од доходот на банките за 1972 година („Службен весник на СРМ“ бр. 15/72), републичкиот секретар за финансии донесува

У П А Т С Т В О

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА УПАТСТВОТО ЗА НАЧИНОТ НА ПРЕСМЕТУВАЊЕТО И УПЛАТУВАЊЕТО НА ДАНОКОТ НА СРЕДСТВАТА ШТО СЕ РАСПРЕДЕЛУВААТ ОД ДОХОДОТ НА БАНКИТЕ

1. Во Упатството за начинот на пресметувањето и уплатувањето на данокот на средствата што се распределуваат од доходот на банките („Службен весник на СРМ“, бр. 21/72), во точката 4, ставот 1 се заменува со два нови става кои гласат:

„Приходите од данокот на средствата што се распределуваат од доходот на банките се уплатуваат при Службата на општественото книговодство на сметка 401-784/2 — Средства на Социјалистичка Република Македонија примени од средствата на Федерацијата за инвестиции во стопанството.

На сметката од претходниот став се пренесуваат и средствата што се уплатени на сметката 401-784/5 — Данок на средствата што се распределуваат од доходот на банките.“

Ставот два станува став 3.

2. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 03-1558
12 декември 1972 година
Скопје

Заменик републички секретар
за финансии,
Велимир Бундалевски, с. р.

401.

Врз основа на член 121 од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата („Службен весник на СРМ“ бр. 32/71), републичкиот секретар за внатрешни работи во согласност со републичкиот секретар за образование и наука, донесува

**П Р А В И Л Н И К
ЗА РАБОТАТА И ОПРЕМАТА НА АВТО-
ШКОЛИТЕ И САМОСТОЈНИТЕ ВОЗАЧИ —
ИНСТРУКТОРИ**

Член 1

Со овој правилник се пропишува наставниот план за подготвување на кандидати за возачи и начинот на подготвување на кандидатите за возачи кога тоа се врши во авто-школи или кај самостојни возачи — инструктори и минимумот на опремата што мора да ја имаат авто-школите и самостојните возачи — инструктори со определување на условите и нормативите кои мора да ги исполнува таа опрема.

Член 2

Авто-школите и самостојните возачи — инструктори можат да ги подготвуваат само оние кандидати за возачи кои ги исполнуваат пропишаните услови за подготвување.

Член 3

Во наставниот план на авто-школа и самостоен возач — инструктор за кандидати кои за прв пат се подготвуваат за полагање на возачкиот испит мора да се предвиди следниот број на часови:

- 1) Прописи за безбедност на сообраќајот:
 - за категориите „А“ или „Б“ — 34 наставни часови,
 - за категориите „Ц“ или „Д“ — 40 наставни часови.
- 2) Управување со моторно возило:
 - за категориите „А“ или „Ф“ — 10 наставни часови,
 - за категориите „Б“ или „Ц“ — 30 наставни часови,
 - за категоријата „Е“ — 5 наставни часови.

3) Укажување прва помош на повредени во сообраќајна незгода — 10 наставни часови.

За кандидати кои поседуваат возачка дозвола, а се подготвуваат за полагање на возачки испит за управување со моторни возила од друга категорија, наставниот план го опфаќа само подготвувањето во управување со моторно возило кое изнесува (најмалку) следниот број на часови:

- а) за кандидатите кои поседуваат возачка дозвола за управување со моторни возила од категоријата „А“ — 30 наставни часови; и
- б) за кандидатите кои поседуваат дозвола за управување со моторни возила од другите категории — 10 наставни часови.

Член 4

Наставните програми отпечатени се во прилог на овој правилник и се негов составен дел (Прилог 1).

Член 5

Наставниот час од прописите за безбедност на сообраќајот и од укажувањето на прва помош на повредени во сообраќајна незгода (теоретска настава) трае 45 минути, а од управување со моторно возило (практична настава) еден час.

Во еден ден може со кандидатите да се одржат најмногу четири наставни часа од теоретската настава, а два наставни часа од практичната настава.

Член 6

Практичната настава во еден работен ден за возач — инструктор на кого подготвувањето на кандидати за возачи му е основно занимање може да трае најмногу осум наставни часови, а за возач — инструктор на кого подготвувањето на кандидати за возачи не му е основно занимање може

да трае најмногу четири наставни часови односно осум наставни часови ако подготвувањето го врши во неработни денови, за време на користењето на својот годишен одмор или во денови кога не го обавува своето основно занимање.

Член 7

Возач — инструктор може на јавен пат да почне со подготвување во управување со моторно возило ако кандидатот ја завршил наставата од прописите за безбедност на сообраќајот и ако го завршил почетното подготвување во управување со моторно возило на автодром, полигон или на друга за тоа определена површина во траење од (најмалку) шест наставни часови за кандидати за возачи од категориите „Б“ или „Ц“ односно од (најмалку) три наставни часови за кандидатите за возачи од категориите „А“ или „Ф“.

Половината од почетното подготвување во управување со моторно возило може да се заврши и на тренажери.

Член 8

Кандидат за возач може сам да избере пропишано моторно возило на кое ќе се подготвува во управување со моторно возило.

Кандидатот за возач, што се подготвува во авто-школа, може да врши избор на возач — инструктор што ќе го подготвува.

Член 9

Авто-школа и самостоен возач — инструктор може да изведува теоретска настава во просторија која не може да е дел на угостителски објект, која има најмалку површина од 1,5 м² и волумен од 4 м³ по кандидат за возач, греење во температура од 18—20 С⁰, природна вентилација и осветлување со најмалку 150 лукса.

Член 10

Во просторијата од член 9 од овој правилник мора да има особено:

- нужен број столици или клупи со наслон, работни маси и закачалка за облека;
- училишна табла, лењир, сунѓер и креди во боја;
- шеми или макети на сообраќајните знаци и ознаките на коловозот;
- шеми на разни сообраќајни ситуации на пат особено за раскрсници со регулиран и нерегулиран сообраќај со приказ на правилата за предност, движење и поведение;
- шеми на уредите и опремата на возилото кои се од посебно значење за безбедноста на сообраќајот;
- макети на раскрсници со вкрстосување и составување на патишта од иста и нееднаква важност вон од нивото на вкрстосување и составување;
- макети на семафори;
- нужни помагала за изведување настава од укажување прва помош на повредени во сообраќајна незгода, ако се изведува таква настава; и
- прописи од безбедноста на сообраќајот на патиштата со соодветна стручна литература.

Шемите и макетите од претходниот став можат да се заменат со соодветни дијапозитиви или дијафилмови заради прикажување со диaproектор.

Член 11

Ако авто-школа или самостоен возач — инструктор има свое моторно возило за подготвување на кандидати за возачи во управување со моторно возило, тоа треба да ги исполнува следните услови:

- да е сервиски произведено;
- да не е постаро од шест години;
- да се осигурани лицата во возилото;
- да има двојни ножни команди; и
- да има две возачки огледала од обете надворешни страни на предниот дел на возилото.

Моторното возило од претходниот став треба да има метална табла со димензии 75 x 15 см. која е жолто обоена и на неа од обете страни со црни слова од рефлектиречка материја испишан е тек-

стот: „Авто-школа“. Оваа табла се поставува по-пречно од надворешната страна на кровот на моторното возило.

Член 12

Авто-школа и самостоен возач—инструктор водат: матична книга за кандидатите, дневник за теоретската настава со прозивник и картон за практичната настава.

Член 13

Матичната книга содржи: реден број, презиме и име, датум и место на раѓање, место на живеење и адреса, занимање и категорија за која се подготвува кандидатот, презиме и име на возач—инструкторот, број на проведени наставни часови и датум на почетокот и завршетокот на наставата.

Член 14

Дневникот за теоретска настава со прозивникот содржи: датум и час на одржувањето на наставата, предметот што се предава со методската единица и потпис на наставникот, како и личните имиња на кандидатите со податоци за посетувањето на наставата.

Член 15

Картонот за практичната настава содржи: назив на авто-школата, односно податоци за самостојниот возач—инструктор (презиме и име, место на живеење и адреса и број на дозволата за возач—инструктор); реден број од матичната книга; категорија на моторното возило за која се подготвува кандидатот; презиме и име, датум и место на раѓање, место на живеење и адреса и занимање на кандидатот; вид, марка, регистарски број и сопственост на моторното возило; методска единица со потребно време и место каде треба да се изведува; ден и час на изведувањето на наставата и потписи на возач—инструкторот и кандидатот.

Член 16

Возачот—инструктор мора да го има кај себе уредно пополнет картонот за практичната настава и да го покаже на барање на овластено службено лице.

Картонот за практичната настава по завршувањето на подготвувањето се сложува во картотека по азбучен ред.

Член 17

За соодветното подготвување извршено во авто-школа или кај самостоен возач—инструктор како и во здравствена установа односно организација на Југословенскиот црвен крст на кандидатот му се издава и соодветна потврда.

Потврдата од претходниот став се издава на образец кој е отпечатен кон овој правилник и е негов составен дел. (Прилог 2).

Член 18

Со парична казна од 500 до 5.000 динари ќе се казни за прекршок организација на здружен труд или друга организација:

1. ако подготвувањето не го врши според наставниот план и програма (чл. 3 и 4);

2. ако дозволи или нареди да се изведува практична настава на јавен пат на оној кандидат кој не го завршил почетното подготвување во управување со моторно возило на автодром, полигон или на друга определена површина (член 7 став 1);

3. ако дозволи или нареди за практична настава да се користи моторно возило кое не ги исполнува пропишаните услови или не е прописно опремено (член 11);

4. ако не ја води или не ја води точно и уредно пропишаната евиденција за подготвувањето на кандидатите за возачи (член 12);

5. ако издаде потврда на лице кое не се подготвувало според овој правилник или издаде потврда која не е соодветна на извршеното подготвување (член 17);

За прекршок од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или другата организација со парична казна од 100 до 500 динари.

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и самостоен возач—инструктор со парична казна од 500 до 2.000 динари.

Член 19

Со парична казна од 300 до 3.000 динари ќе се казни за прекршок организација на здружен труд или друга организација ако дозволи или нареди на возач—инструктор да изведува во еден ден повеќе наставни часови отколку што е пропишано (член 5 став 2 и член 6);

За прекршок од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во организацијата на здружениот труд или другата организација со парична казна од 50 до 300 динари.

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и самостоен возач—инструктор со парична казна од 300 до 1.000 динари.

Член 20

Со парична казна до 300 динари ќе се казни за прекршок возач—инструктор:

1. ако изведува практична настава на јавен пат на оној кандидат кој не го завршил почетното подготвување во управување со моторно возило на автодром, полигон или на друга определена површина (член 7 став 1);

2. ако за практичната настава користи моторно возило кое не ги исполнува пропишаните услови или не е прописно опремено (член 11);

3. ако при изведувањето на практичната настава го нема кај себе или не го покаже на барање на овластено службено лице картонот за практичната настава или ако тој картон неуредно е пополнет (член 16 став 1).

Член 21

Постојните авто-школи и самостојни возачи-инструктори се должни својата организација и работа да ја усогласат со одредбите на овој правилник во рок од 60 дена од денот на неговото влегување во сила.

Член 22

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 04-216/2
2 ноември 1972 година
Скопје

Републички секретар Републички секретар
за образование и наука, за внатрешни работи,
Љупчо Копровски, с. р. Љупчо Арнаудовски, с. р.

Прилог 1

НАСТАВНА ПРОГРАМА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ НА КАНДИДАТИ ЗА ВОЗАЧИ

I. НАСТАВНА ПРОГРАМА ОД ПРОПИСИТЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА СООБРАКАЈОТ

а) за возачи на моторни возила од „А“ и „Б“ категорија

1. ОПШТИ ПРАШАЊА — 2 наставни часа
Методски единици:

1 час:

— Видови на прописи за безбедноста на сообраќајот (меѓународни, сојузни, републички и општински);

— Права и обврски на општествено-политичките заедници, организациите на здружениот труд и други организации и граѓаните;

2 час:

- Начин на вршење сообраќај на патиштата;
- Поделба на јавните патишта, нивно одржување и користење;
- Органи за регулирање и контрола на сообраќајот на патиштата; и
- Одделни изрази во сообраќајот.

2. СООБРАЌАЈНИ ЗНАЦИ — 4 наставни часа

Методски единици:

1 час:

- Цел на знаците, видови, поставување и грижа за нивно поставување, форма и боја;

2 час:

- Знаци на опасност;

3 час:

- Знаци за изречени наредби;

4 час:

- Знаци за известување;
- Светлосни сообраќајни знаци;
- Ознаки на коловозот на патот; и
- Дополнителни табли покрај сообраќајните знаци.

3. ОПШТИ ПРАВИЛА НА СООБРАЌАЈОТ — 7 наставни часа

Методски единици:

1. час:

- Вклучување во сообраќајот, полукружно свртување и возење наназад;
- Страна на движењето;

2. час:

- Брзината на движењето со сопиран пат на возилото и од кои фактори зависи брзината;

3. час:

- Правила на скршнувањето;
- Знаци за предупредување;

4. час:

- Првенство на минување;
- Разминување на возила

5. час:

- Регулирање на сообраќајот од страна на сообраќаен милиционер или со светлосни уреди (семафори);

6. час:

- Правила за прстигање и обиколување; и

7. час:

- Правила за сопирање и паркирање на возилата.

4. ПОСЕБНИ ПРАВИЛА НА СООБРАЌАЈОТ — 6 наставни часа

Методски единици:

1. час:

- Сообраќај на моторни возила;
- Основни прописи за превоз на патници и стока значајни од становиштето за безбедноста на сообраќајот;
- Сообраќај на трамваи и други возила на шини;

2. час:

- Сообраќај на велосипеди и запрежни возила;
- Правила за движење на пешаци;
- Пресекување на колона пешаци;
- Гонене на добиток на пат;

3. час:

- Сообраќај на премин на пат преку железничка пруга;
- Сообраќај на автопат и на пат резервиран за сообраќај на моторни возила;
- Сообраќај во тунели;

4. час:

- Возила под придружба;
- Возила со право на првенство за минување;

5. час:

- Пробно возење;
- Влечење возила;
- Возење во колона;

6. час:

- Возење ноќе;
- Возење под неповолни временски услови;
- Означување на запрежни возила на коловоз; и
- Спортски и други приредби на пат.

5. ПРОПИСИ ЗА ВОЗАЧИТЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И ВОЗАЧИ-ИНСТРУКТОРИ — 2 наставни часа

Методски единици:

1. час:

- Подготвување за возач и возачки испит;
- Прописи за авто-школите и возачите-инструктори;

2. час:

- Право на управување со моторни возила;
- Услови за добивање на возачка дозвола;
- Категорија на возила и возачи;
- Важење на возачката дозвола;
- Одземање на возачката дозвола;
- Лекарски прегледи на возачи; и
- Алкохолисаност на возачи.

6. ПРОПИСИ ЗА ВОЗИЛАТА — 2 наставни часа

Методски единици:

1. час:

- Регистрација на моторни и приклучни возила;
- Сообраќајна дозвола, нејзино издавање, важење и продолжување на важењето;
- Регистарски ознаки;

2. час:

- Сообраќај на нерегистрирани моторни возила;
- Привремена регистрација; и
- Технички преглед на моторни и приклучни возила.

7. ПРОПИСИ ЗА УРЕДИТЕ И ОПРЕМАТА НА ВОЗИЛАТА ШТО СЕ ОД ПОСЕБНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА БЕЗБЕДНОСТА НА СООБРАЌАЈОТ — 5 наставни часа

Методски единици:

1. час:

- Возила и основни склопови на возилата;
- Уред за управување: улога, основни делови и состојба;
- Уред за запирање: улога и видови на кочни системи на моторни возила;
- Работна, помошна и паркирна кочница: улога, ефикасност и уедначеност на дејствувањето;

2. час:

- Светлосни и светлосно-сигнални уреди: улога, видови, поврзаност и функционирање (големо и соборено светло, светло за магла, предни светла, задни светла за означување на возилото, габаритни светла, жолто ротационо светло, светла за осветлување на задната регистарска таблица, катадиодни, покажувачи на правецот и стоп светла);

3. час:

- Уреди што овозможуваат нормална видливост;
- Ветробранско стакло и други застаклени површини;
- Бришачи и перачи на ветробранот: улога, состојба и функционирање;
- Уреди за одмрзнување и одмаглување на ветробранот;
- Уред за греење и проветрување;

4. час:

- Контролни и сигнални уреди: брзиномер со патомер и со светилка за осветлување;
- Контролна сина ламба за големо светло;
- Светлосен или звучен сигнализатор на контролата на работата на покажувачот на правецот;
- Уред за одвод на согорени гасови;
- Брава на вратата;
- Завесици зад задните тркала на возилото;
- Браници, блатобрани и приклучоци за врзување на сигурносните појаси;

5. час:

- Уред за обезбедување на возилото од неовластено користење;
- Пневматици;
- Опрема на возилото;
- Уред за давање звучни сигнали; и
- Знак за обележување на возило запрено на коловоз.

8. ПРОПИСИ ЗА ОБЛАСТУВАЊАТА НА ОРГАНИТЕ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ СПРЕМА ВОЗАЧИТЕ ВО ВРШЕЊЕТО НА РАБОТИТЕ НА КОНТРОЛАТА И РЕГУЛИРАЊЕТО НА СООБРАКАЈОТ — 1 наставен час

Методски единици:

- Исклучување на возило од сообраќајот, начин на исклучување, обврски на возачот во врска со исклучувањето и упатување возило на вонреден технички преглед;
- Исклучување на возач од сообраќајот, начин на исклучување, обврски на возачот во врска со исклучувањето и упатување на возач на вонреден лекарски преглед;
- Изрекување на парични казни на лице место;
- Упатување на возач на сообраќајна подука; и
- Други овластувања на милицијата спрема возачите.

9. ОСНОВНИ ПРОПИСИ ЗА ПРЕВОЗОТ НА ОПАСНИ МАТЕРИИ — 1 наставен час

Методска единица:

- Транспортирање на експлозиви, запални течности и други опасни материји.

10. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ ОД ПРОПИСИТЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛОВИ ШТО МОРААТ ДА ГИ ИСПОЛНУВААТ ВОЗАЧИТЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА, ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ И ОДМОРИТЕ НА ВОЗАЧИТЕ И ЗА ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ И ОДМОРИТЕ НА ВОЗАЧИТЕ — 1 наставен час

Методски единици:

- Основни одредби од прописите за здравствените услови што мораат да ги исполнуваат возачите на моторни возила; и
- Основни одредби за работното време, одморите на возачите и за водење евиденција за работното време и одморите.

11. ОДГОВОРНОСТ НА ВОЗАЧИТЕ И ДРУГИТЕ УЧЕСНИЦИ ВО СООБРАКАЈОТ — 1 наставен час

Методски единици:

- Кривична одговорност на возачите и другите учесници во сообраќајот (чл. 271—278 од КЗ); и
- Казнени одредби за прекршоци на сообраќајни прописи и правила.

12. СООБРАЌАЈНИ НЕЗГОДИ И ПОСТАПКА ВО СЛУЧАЈ НА СООБРАЌАЈНА НЕЗГОДА —

1 наставен час

Методски единици:

- Сообраќајни незгоди: причини, видови, дефиниција, потешки сообраќајни незгоди и траги; и
- Обврски на возачот кој наишол на сообраќајна незгода или се затекнал на местото на сообраќајната незгода во која имало повредени лица.

13. ОСНОВНИ ПОИМИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА МОТОРНИ ВОЗИЛА — 1 наставен час

Методска единица:

- Основни поими за осигурување на моторни возила.

б) за возачи на моторни возила од „Ц“ и „Д“ категорија

1. час:

- Детални прописи за превозот на опасни материји;
- Услови што мораат да ги исполнуваат возилата со кои се превозуваат запални течности и експлозивни, радиоактивни, фисибилни, нагривачки и отровни материји, должности на возачот, означувањето на возилото, опрема на возилото, брзина на движењето, полнење на садовите, претпазливост на возачот, постапка во случај на пожар и постапка во случај на расипување на возилото;

2. час:

- Детални прописи за здравствените услови што мораат да ги исполнуваат возачите, за работното време и одморите на возачите и за водењето евиденција за работното време и одморите на возачите;

3. час:

- Детални прописи од меѓународни конвенции за условите кои од становиштето на безбедноста на сообраќајот мораат да ги исполнуваат возачите на возилата за да можат да учествуваат во меѓународниот друмски сообраќај;

- Детални прописи за превозот на патници и стока со моторни возила од „Ц“ и „Д“ категорија кои се значајни од становиштето на безбедноста на сообраќајот;

4. час:

- Уред за управување: серво-управувач и неговата улога;

5. час:

- Уред за запирање: видови, принципи на работата и кои возила мораат да имаат соодветни видови кочници;

- Регулатор за непрекинато дотерување интензитетот на кочењето: улога;

6. час:

- Тахограф: улога и исправност;
- Покажувач на расположивиот притисок на пневматичниот уред на работната кочница;
- Уред за сигнализација на недозволен притисок на пневматикот; и
- Влечен уред за спојување на влечното и приклучното возило: улога, прицврстеност и помошна врска.

II. НАСТАВНА ПРОГРАМА ОД УПРАВУВАЊЕ СО МОТОРНО ВОЗИЛО

Почетно подготвување

1. час:

- Запознавање со возилото на кое се врши подготвувањето, неговите основни карактеристики и што зафаќа прегледот на возилото;
- Влегување во возилото, положба на возачот на седиштето, запознавање со инструментите за контрола и командите и начин на нивната употреба;

— Пуштање на моторот во работа, менување на степените на преносот во место и постигање на работна температура;

2. час:

— Пуштање на моторот во работа, тргнување од местото, промена на I и II степен на преносот во возење со сопирање (со раздел или меѓугас или без нив);

— Одржување на правецот на движењето со двете раце — и со менување на брзините;

3. час:

— Возење наназад: одржување на правецот на определена должина, влегување на бочен пат со скршнување на десно;

— Повторување и поврзување на претходните дејствија;

4. час:

— Движење низ раскрсници, раскрсници на патишта од исто значење со примена на постојни сообраќајни знаци како и пропуштање на возила со право на првенство на минување (се спроведува во рамките на можностите што ги дава местото каде се врши подготвувањето);

5. час:

— Работа со управувачот при нагли промени на правецот во движењето со полукружно скршнување на возилото без маневра на поширок простор и со двојна маневра на ограничен простор; и

6. час:

— Запирање и паркирање на возило: кон десниот и левиот раб на коловозот и на место определено за паркирање со возење напред односно наназад со употреба на пропишани сигнали.

Подготвување на јавен пат надвор од населено место

7. час:

— Вклучување во сообраќајот, промена на начинот и правецот на движењето;

8. час:

— Разминување, прстигање и обиколување;

9. час:

— Промена од I до IV степен на преносот со одржување на правецот, работа со педалата на гаста и работната кочница при забрзување и успорување;

10. час:

— Возење на нагорница, сопирање на нагорница со употреба на рачна — помошна и работна сопирачка;

— Паркирање на нагорница;

— Возење наназад на нагорница;

11. час:

— Возење на надолница, сопирање на возилото, движење на надолница, намалување на движењето со помош на моторот и префрлување во понизок степен на преносот;

— Паркирање на надолница;

— Возење наназад на надолница; и

12. час:

— Возење ноќе со употреба на светлата.

Подготвување на јавен пат во населено место

13. час:

— Вклучување во сообраќајот, промена на начинот и правецот на движењето;

— Возење наназад;

14. час:

— Возење на улица со послаб сообраќај;

— Престројување на раскрсница со свртување в десно и давање на прописни сигнали;

15. час:

— Возење на улици со интензивен сообраќај: разминување, прстигање, обиколување и давање на знаци за предупредување како и користење на ретровизорот;

16. час:

— Почитување на пешаци на пешачки премини;

— Застанување и паркирање;

— Влегување и излегување од паркиралиште;

— Паркирање на нагорница и надолница;

17. час:

— Возење во густ сообраќај;

— Премин низ раскрсници, престројување на раскрсници, скршнување на раскрсници, почитување на сообраќајни знаци и сигнали;

— Постапка по запирање на возило пред раскрсница;

— Постапка на раскрсници со светлосни уреди (семафори), непосредно кога при доаѓањето се појави жолто светло;

18. час:

— Минување со возилото покрај автобуски станици кога патниците влегуваат и излегуваат од возилата или преминуваат преку коловозот;

— Правилно растојание помеѓу возила во движење;

— Бочно паркирање помеѓу две возила на ограничен простор;

19. час:

— Полукружно скршнување на возилото без или со маневра, надвор и на површини на кои се врши јавен сообраќај, правилно свртување на управувачот за време на движењето на возилото;

20. час:

— Сообраќај на премин на пат преку железничка пруга;

— Возење на пат надвор од населено место и развивање на поголеми брзини;

21. час:

— Проверување на односот спрема другите учесници во сообраќајот;

22. до 26. час:

— Возење на пат со интензивен сообраќај низ населени места и надвор од населени места;

— Вежбање и поврзување на сите претходно минати дејствија;

27. и 28. час:

— Возење ноќе во населено место со употреба на светла во разни ситуации; и

29. и 30. час:

— Возење во населено место со проверка на знаењата и вештините во управување со возилото и со почитување на сообраќајните знаци и учесниците во сообраќајот.

За кандидатите за возачи од „А“ или „Ф“ категорија на моторни возила наставата од управување со моторно возило се изведува од следните часови: 1, 2, 3, 7, 10 и 11 во еден час, 12, 13 и 14; 15 и 16; 17 и 18; 19 и 20 во по еден час и од 21—30 во пет часа.

За кандидатите за возачи од „Б“ категорија на моторни возила наставата од управување со моторно возило се изведува од часовите: 10, 11, 15, 16 и 30.

За кандидатите кои поседуваат дозвола за управување со моторни возила (член 3 став 2 буква б) наставата од управување со моторно возило се изведува по програмата од часовите 21 до 30.

III. НАСТАВНА ПРОГРАМА ОД УКАЖУВАЊЕ ПРВА ПОМОШ НА ПОВРЕДЕНИ ВО СООБРАЌАЈНА НЕЗГОДА

1. ПОСТАПКА СО ОТВОРЕНИ И ЗАТВОРЕНИ РАНИ — 2 наставни часа

— Поим на отворени и затворени рани, опасности врзани за раната (крвавење и инфекција), постапка со раната; и

— Практични дејствија: завој околу темето и подбрадокот, вратот, лактот или коленото, завој од триаголна шамија (за глава, колено и шака).

2. КРВАВЕЊЕ И ПРВА ПОМОШ — 1 наставен час

— Поим на надворешно и внатрешно крвавење, опасности од крвавење, знаци и прва помош;

— Искривеност, знаци и прва помош; и
— Практични дејствија: дигитална компресија на надлактичната артерија, вратната и во препоните, поставување компресивен завој на екстремитетите, градниот кош и stomachot, поврзување на екстремитетите и поставување на искривениот во лежечка состојба.

3. ПРЕЛОМИ НА КОСКИ, ПОВРЕДИ НА ЗГЛОВОВИ И ПРВА ПОМОШ — 2 наставни часа

— Затворени и отворени преломи на коски од екстремитетите — знаци и опасности, прва помош;
— Исчашување на зглобови, знаци и прва помош;

— Значење на добрата имобилизација за понатамошната судбина на повредениот;

— Основни правила кон кои треба да се придржуваме при изведувањето на имобилизацијата;

— Знаци за препознавање на прелом на клучната коска, 'рбетот и карлицата и укажување на прва помош кај тие повреди; и

— Практични дејствија: правилно движење на повредените екстремитети за време на укажувањето на помошта, имобилизација на екстремитетите со прирачни средства и имобилизација на повредената нога кон здрава нога.

4. ОТСТРАНУВАЊЕ ОПАСНОСТИ ОД ЗАДУШУВАЊЕ И ВЕШТАЧКО ДИШЕЊЕ — 1 наставен час

— Кога најчесто се заканува опасноста од задушување, како се отстранува и во кој случај треба да се примени вештачко дишење; и

— Практични дејствија: ослободување на пастиштата за дишење и поставување на повредениот во десна бочна положба, вештачко дишење според методите на вдувнување на воздух, уста на нос и уста на уста, надворешна масажа на срцето, вештачко дишење комбинирани со масажа на срцето.

5. ДРУГИ ПОВРЕДИ И ПРАКТИЧНИ ДЕЈСТВИЈА — 1 наставен час

— Прва помош во случаите: пригмечување, изгореници, посебно изгореници на пастиштата за дишење, страни тела во окото и труење со издувни гасови; и

— Практични дејствија: гасење на запалена облека, отстранување на прав и инсекти од окото.

6. ПОСТАПКА СО ПОВРЕДЕНИТЕ ВО СООБРАКАЈНА НЕЗГОДА — 3 наставни часа

— Постапка во сообраќајна незгода (техничко-сообраќајни мерки);

— Постапка со лицата повредени во возилото (извлекување, укажување прва помош на сигурно место итн.);

— Основни начела за извлекување на повредените од возилото;

— Спасување од потонат автомобил;

— Нега на повредените до транспортот и превезување на повредените;

— Практични дејствија: извлекување од возилото на повредените со повреда на 'рбетот, пренесување на повредените со повреда на 'рбетот и поставување во соодветна положба, извлекување од возилото на повредените со прелом на коските на нозете, пренесување, поставување во соодветна положба, внесување на повредените со повреда на 'рбетот или долните екстремитети во несаниететски возила, избор на возилата за транспорт и режим на возењето.

Прилог 2

НАЗИВ НА АВТО-ШКОЛАТА (Име и презиме на самостојниот возач-инструктор)

Бр. _____

_____ година

_____ место

Врз основа на член 17 од Правилникот за работата и опремата на авто-школите и самостојните возачи-инструктори („Службен весник на СРМ“ бр. ____/72) се издава следната

П О Т В Р Д А

ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ ЗА ВОЗАЧ НА МОТОРНО ВОЗИЛО

Со ова се потврдува дека _____

_____ од _____, роден _____ во времето од _____ до _____ посетувал настава за возач од _____ категорија на моторни возила по пропишаниот наставен план и програм, и тоа:

1. Прописи за безбедност на сообраќајот _____ часови
2. Управување со моторно возило _____ часови
3. Укажување прва помош на повредени во сообраќајна незгода _____ часови.*

М. П.

Потпис, _____

* Се внесува само бројот на часовите што се посетувани во авто-школа или кај самостоен возач-инструктор.

ОПШТИ АКТИ НА САМОУПРАВНИТЕ ИНТЕРЕСНИ ЗАЕДНИЦИ

129.

Врз основа на член 94 став 1 алинеја последна од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствената заштита на населението („Службен весник на СРМ“ бр. 21/72), точка VI став 3, последна алинеја од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето на работите и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија („Сл. весник на СРМ“ бр. 5/72) и точка VI став 3 последна алинеја од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето на работите и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на земјоделците на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 5/72), Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија, на седницата одржана на 3 октомври 1972 година и Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на земјоделците на Македонија, на седницата одржана на 6 октомври 1972 година, донесоа

П РАВИЛНИК

ЗА ФОРМИРАЊЕТО, СОСТАВОТ И РАБОТАТА НА ЛЕКАРСКИТЕ КОМИСИИ

I. ФОРМИРАЊЕ И СОСТАВ НА КОМИСИИТЕ

1. Лекарска комисија

Член 1

Лекарската комисија е стручен орган на заедниците на здравственото осигурување на работниците и на здравственото осигурување на земјоделците (во натамошниот текст: заедниците) за давање оценка и мислење во случаите предвидени со Закон, статутите на заедниците и другите општи акти донесени врз основа на законот и статутите на заедниците како и договорите склучени помеѓу заедниците и здравствените работни организации за пружање на здравствените услуги на осигурените лица.

Лекарската комисија работи во состав на стручната служба на заедницата на здравственото осигурување на работниците (во натамошниот текст: стручна служба).

Член 2

Лекарската комисија ја сочинуваат тројца лекари и потребен број заменици.

Претседателот и членовите на лекарската комисија и нивните заменици ги именуваат заеднички собранијата на заедниците.

Во состав на комисијата од претходниот став влегуваат лекари кои имаат практика од најмалку 3 години на работите во оценување на работната способност на осигурениците, и тоа, по правило, во амбулантно-поликлиничките здравствени работни организации.

Лекарска комисија од ставот 1 на овој член може да се формира и при здравствена работна организација специјализирана за оценка на работната способност, во чиј состав би влегле само лекари од таа организација.

Заедниците, по потреба, можат да формираат и посебни лекарски комисији за определени специјалности (за туберкулоза, за оценка на оправданост за изработка на нови забни протези, ортопедски и други помагала и слично).

Член 3

На подрачјето на една заедница можат да се формираат една или повеќе лекарски комисији.

2. Комисија на вештаци — лекари

Член 4

Комисијата на вештаци — лекари е стручен орган на заедниците која:

1) дава оценка кога осигуреникот изјави приговор на оценката на лекарската комисија, односно на фактичката состојба што лекарската комисија ја утврдила;

2) ја испитува, по повод на ревизијата, правилноста на оценката што како конечна ја дава лекарската комисија и дава своја оценка; и

3) врши други работи и задачи што ќе и бидат ставени во надлежност со закон и со статутите и другите општи акти на заедниците.

Член 5

Комисијата на вештаци — лекари ја сочинуваат тројца лекари — специјалисти од определени области на медицината и потребен број заменици.

Претседателот и членовите на комисијата на вештаци лекари од претходниот став ги именуваат заеднички собранијата на заедниците од редот на лекарите кои имаат по правило, искуство од најмалку 5 години во оценување на работната способност на осигурениците или во работите на лекарските комисији.

Член 6

На подрачјето на една заедница, по правило, се формира една комисија на вештаци — лекари која работите од член 4 од овој правилник ги врши за целото подрачје на заедницата.

По потреба, собранијата на заедниците можат да формираат и повеќе комисији на вештаци — лекари за подрачјата на одделни општини.

3. Заеднички одредби

Член 7

Со актот за формирањето на лекарската комисија односно комисијата на вештаци лекари се определуваат задачите, седиштето и подрачјето на работата на комисиите во согласност со овој правилник.

II. РАБОТА НА КОМИСИИТЕ

Член 8

Со лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари раководи и за нивната работа одговара претседателот на комисијата.

Лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари во својата работа се придржува на одредбите на Законот на здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствената заштита на населението, статутите и другите општи акти на заедниците како и другите прописи и упатства во врска со остварувањето на здравственото осигурување на осигурените лица.

Член 9

Своите наоди, оценки и мислења лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари може да ги дава само кога работи во полн состав.

Наодот, оценката и мислењето од претходниот став комисијата го дава со мнозинство гласови на членовите на комисијата. Одделен член на комисијата може да го издвои своето мислење со тоа што е должен истото писмено да го образложи.

Член 10

Лекарската комисија дава оценка и мислење за работната способност или за здравствената состојба на осигурените лица, врз основа на стручно-медицинската документација.

Лекарската комисија е должна, пред да даде оценка и мислење за работната способност на осигуреникот, да изврши непосреден преглед на осигуреникот, и тоа:

1) кога ќе го упати лекарот што го лекува осигуреникот (во натамошен текст: лекар поединец) по навршувањето 30 дена непрекинато боледување;

2) кога вложи приговор против оценката на лекарот — поединец за работната способност во рок од 48 часа;

3) за кого лекарски преглед ќе побара стручната служба или работната организација односно приватниот работодавач;

4) кој ќе вложи приговор против оценката на лекарот — поединец за постоење на штетни дејства на околностите поради кои му е запрена исплатата на надоместокот на личниот доход.

Непосреден лекарски преглед на осигурено лице лекарската комисија врши, по правило, и кога треба да ја оцени оправданоста за изработка на нови забни и други протези, ортопедски и други помагала и санитарни справи пред истекот на рокот за нивното траење определен со посебни прописи донесени врз основа на статутите на заедниците, како и кога лекарскиот преглед на осигуреното лице од страна на лекарската комисија е предвиден со правилникот за начинот на остварувањето на здравствената заштита на осигурените лица на заедницата.

Лекарската комисија може и во други случаи да го повика осигуреното лице на лекарски преглед ако смета дека е тоа потребно за давање правилна оценка и мислење.

Лекарската комисија е должна осигуреното лице да го повика на лекарски преглед ако тоа бара таков преглед.

Член 11

Во случаите од членот 10 став 2 под 1 и 2 од овој правилник лекарот — поединец е должен за осигуреното лице кое ќе го упати на преглед на лекарска комисија да ги достави сите податоци потребни за давање на наод и оценка (денот на почетокот на боледувањето, дијагнозата во шифра заснована на анамнестичките, клиничките, лабораториските и другите прегледи, терапијата која на осигуреното лице му е дадена и резултатите од истата, како и мислење за работната способност и друго).

Ако лекарската комисија смета дека медицинската документација од претходниот став не е доволна за давање оценка и мислење, ќе определи без одлагање која дополнителна медицинска обработка лекарот е должен да ја изврши, до колку таквата дополнителна обработка лекарската комисија сама не ја обезбеди на друг начин.

При давање на оценката за работната способност на осигуреникот кој подолго време е на боледување, лекарската комисија, по правило, ќе ја консултира инвалидската комисија, а по потреба и други стручни и социјални работници чие мислење може да придонесе за правилна оценка на работната способност на осигуреникот.

Член 12

Комисијата на вештаци — лекари е должна да изврши непосреден лекарски преглед на осигуреникот кога тој ќе стави приговор на оценката на лекарската комисија (член 10 од овој правилник), како и кога таков преглед е предвиден со правилникот за начинот на остварувањето на здравствената заштита на заедницата.

Комисијата на вештаци — лекари е должна да изврши непосреден лекарски преглед на осигуреникот ако во врска со конечната оценка на лекарската комисија за работната способност на осигуреникот, работната организација на осигуреникот односно стручната служба со писмено барање за ревизија укаже на веројатноста дека таквата оценка е неправилна.

Барањето за ревизија по став 2 од овој член се поднесува непосредно до комисијата на вештаци — лекари со наведување на причините односно околностите поради кои може да се смета за веројатно дека лекарската комисија дала неправилна оценка. Барањето на осигуреникот за ревизија ќе се земе во постапка ако е поднесено во рок од 3 дена од денот на соопштувањето на оценката на лекарската комисија.

Член 13

Во жалбената постапка кога се решава за право на парични надоместоци и помош од одредбите на статутот на заедницата, задолжително ќе се прибавува оценка и мислење од комисијата на вештаци — лекари до колку таква не е дадена во првостепената постапка.

Член 14

Оценката на работната способност според членот 10 и 12 од овој правилник лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари е должна во писмена форма да ја соопшти на осигуреникот непосредно по извршениот преглед и забележи во здравствената легитимација на истиот.

За оценката од претходниот став лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари го известува писмено лекарот, стручната служба и работната организација на осигуреникот во која тој е на работа, како и лекарската комисија против чија оценка е изјавен приговорот.

Член 15

Лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари е должна да води дневник за работата во кој внесува бројни податоци за работата како и евиденција за наодот, оценките и мислењата за осигурените лица по поодделни случаи утврдени со овој правилник и другите општи акти на заедницата.

Комисиите од претходниот став се должни на погоден начин со основање на досија, картотека и сл. да водат стручна документација и наодите врз основа на кои во поодделни случаи дале своја оценка и мислење.

Член 16

Собранијата на заедниците можат на комисиите формирано со овој правилник да им стават во задача да ги ценат резултатите од рабо-

тата на здравствените работни организации во извршувањето на обврските по договорите за пружање здравствена заштита склучени помеѓу заедниците и здравствените работни организации и во врска со тоа стручно да го проверуваат методот на оценката на работната способност и квалитетот на здравствените услуги кои ги вршат здравствените работни организации.

Ако е потребна посебна стручност за оценка на квалитетот на здравствените услуги со оглед на видот на тие услуги или специјалноста на здравствените работни организации, собранијата на заедниците во работата на комисиите формирани со овој правилник, можат да вклучат и други здравствени работници од специјализираните здравствени работни организации.

За извршување на задачите од ставот 1 на овој член комисиите поднесуваат на заедниците посебен извештај со своите наоди, мислења и предлози.

Претседателот на лекарската комисија односно комисијата на вештаци — лекари е должен повремено да поднесува извештај на собранијата на заедниците за работата на комисијата по сите прашања и појави во врска со оценката на работната способност на осигурениците, како и за другите проблеми забележени во извршувањето на задачите на комисијата.

Член 17

Овој правилник влегува во сила наредниот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Потпретседател,
Момчило Марковски, с. р.

СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Бр. 09-415/1
3 октомври 1972 година
Скопје

Потпретседател,
Рушит Идризи, с. р.

130.

Врз основа на член 94 став 1 алинеја 6 од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението („Службен весник на СРМ“ бр. 21/71), точка VI став 2 алинеја 5 од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето на работите и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 5/72), точката VI став 2 алинеја 5 од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето на работите и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на земјоделците на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 5/72), Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија, на седницата одржана на 3 октомври 1972 година и Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на земјоделците на Македонија, на седницата одржана на 6 октомври 1972 година, донесоа

УПАТСТВО

ЗА НАЧИНОТ НА ПРЕПИШУВАЊЕТО, ИЗДАВАЊЕТО И НАПЛАТУВАЊЕТО НА ЛЕКОВИТЕ КОИ СЕ ПРЕПИШУВААТ НА ЛИЦАТА ШТО КОРИСТАТ ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ВО РАМКИТЕ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И НА ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ

1. Препишувањето, издавањето и наплатувањето на лековите на лицата кои користат здравствена заштита во рамките на заедниците на здравственото осигурување на работниците и здравственото осигурување на земјоделците (во натамошниот текст: корисници на здравствена заштита) по Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението (во натамошниот текст: Законот) и статутите на заедниците на здравственото осигурување на работниците и здравственото осигурување на земјоделците (во натамошниот текст: статут) и договорите со општествено-политичките заедници за обезбедување здравствена заштита на неосигурените лица (во натамошниот текст: договори) се врши по одредбите на ова упатство.

2. Лековите на корисниците на здравствена заштита се препишуваат на образец — рецепт пропишан со Упатството за обрасците за евиденција во спроведувањето на здравственото осигурување („Службен весник на СРМ“ бр. 27/72).

Препишаните лекови со називот и количеството се заведуваат во здравствениот картон на корисникот.

3. При препишувањето лекови на деца до 15-годишна возраст на рецептот задолжително се означува и возраста на детето.

4. На посебни рецепти се препишуваат лекови за: лекување во рамките на задолжителните видови на здравствена заштита, здравствена заштита како последица на несреќа на работа и заболување од професионални болести, здравствена заштита што заедниците на здравственото осигурување самостојно ја утврдуваат, како и здравствена заштита на неосигурените лица утврдена со договор.

5. На еден рецепт може да се препишува лек само за едно лице.

6. По правило, на еден рецепт се препишува само еден лек.

Ако лекарот на рецептот препишува повеќе од еден лек, под секој лек ќе стави знак „Рп“ и реден број според кој ќе може да се утврди колку лекови се препишани на рецептот.

На грбот на рецептот не смее да се препишува лек.

7. На еден рецепт може да се препишува лек само во количеството кое според состојбата на болниот и природата на заболувањето е доволно за користење до наредниот преглед, и тоа:

а) кај акутните заболувања и состојби, количеството на препишаниот лек на еден рецепт, по правило, не може да биде поголемо од дозата на лекот доволна за 5 дена;

б) кај хроничните заболувања или состојби, кога е во прашање постојана употреба на определен лек, количеството на лекот препишано на еден рецепт не може да биде поголемо од дозата на лекот доволна за 15 дена, а најмногу за 30 дена за лекување во шеќерна болест, туберкулоза и слично.

Кога лекот се препишува во количество поголемо од дозата на лекот доволна за 5 дена, лекарот е должен во здравствениот картон на лицето за кого се препишува лекот да ги внесе кратко причините за препишувањето на лек во такво количество. Лекарот е должен на таков рецепт да стави и ознака „Нецесе-ест“, „односно за подолга употреба“.

8. Како составен дел на лекот се смета и помошниот материјал кој служи за употреба на препишаниот лек (на пример: капкалка, стаклено стапче, редестилирана вода за раствор и др.).

9. Упатството за начинот на употребата на лекот мора да биде целосно (на пример: дневно 3 x 2 таблети и сл.). Вкупното количество на препишаниот лек мора да одговара на количината според упатството за начинот на употребата и да биде напишано во единици на тој ред. Во исклучителни случаи кога количината на потребниот лек приближно одговара на количината на тој лек во оригинално пакување, лекот може да се препишува и во количина која го содржи оригиналното пакување (на пример: ако според упатството за начинот на употребата на лекот е потребно 18 таблети, а оригиналното пакување содржи 20 таблети, или ако е потребно 150 грама раствор, а оригиналното пакување содржи 180 грама и слично).

10. На образецот на рецептот од точката 2 на ова упатство не може да се препишуваат лекови на лицата што користат здравствена заштита во рамките на заедницата на здравственото осигурување:

1) лекови за кои по прописите за прометот на лековите не е дадено одобрение да можат да се пуштаат во промет во Југославија;

2) лекови за кои е дадено одобрение за пуштање во промет само за примена во здравствените работни организации;

3) хемиски средства што служат за дијагностички цели (контрасни средства и сл.);

4) лекови и средства за лекување при прегледи и давање помош во здравствените работни организации или во станот на болното лице, ако се применуваат или даваат непосредно;

5) лекови и средства за лекување што се применуваат по пат на специјални уреди во здравствените работни организации;

6) вакцини, серуми и други лекови кај кои е неопходна контрола на лекар во текот на примената и за чија примена е потребна непосредна интервенција од стручен здравствен работник;

7) лекови што им се даваат на корисниците на здравствена заштита додека се на лекување во стационарна здравствена организација, и

8) лекови што не се наведени во Листата на готовите лекови што можат да се препишуваат на товар на средствата на заедниците на здравственото осигурување на работниците и на земјоделците („Службен весник на СРМ“ бр. 27/72), освен лековите што се пуштаат во промет во форма на инекции;

11. Лековите наведени во точката 10 во потточките 2) до 7) на ова упатство ги набавува, по правило, здравствената работна организација.

Ако е во прашање итен случај, а здравствената работна организација не може сама да го набави лекот наведен во точката 10 потточка 6) од ова упатство, лекарот ќе го препише таквиот лек на посебен образец. На овој образец покрај ознаката за итноста заради која се издава лекот, се запишувањето на називот на здравствената работна организација како корисник и со потписот на лекарот се утврдува дека обврзник за плаќање на лекот е здравствената работна организација и дека лекот бесплатно се издава на корисникот.

12. Лекарот којшто го препишува лекот мора рецептот да го потпише и под потписот да го отисне штембилот со своето име.

Рецептот мора да биде потпишан и од фармацевтот односно фармацевтскиот техничар кој го издал лекот.

На рецептот мора да биде јасно отиснат тркалестиот печат на здравствената работна организација која го препишува рецептот и печат на аптеката која го издава лекот;

13. При издавањето на лекот препишан на образецот на рецептот, аптеката наплатува од корисникот на лекот дел од трошоците кои ова лице

треба да ги сноси според статутот на заедницата на здравственото осигурување односно договорот за неосигурените лица.

14. Наплатата на издадените лекови аптеките односно здравствените работни организации од заедниците на здравственото осигурување ќе ја вршат така, што рецептите ќе ги распоредат по општини, по видови на осигуреници (работници, земјоделци и неосигурени лица) и по видови на здравствена заштита. Од вредноста на лекот се одбива износот што го платил осигуреникот при земањето на лекот.

15. Поблиските взаемни односи во врска со обезбедувањето и користењето на лекови од страна на корисниците на лековите според ова упатство ќе се регулираат со договор помеѓу заедниците на здравственото осигурување и здравствените работни организации односно аптеките.

16. Ова упатство влегува во сила наредниот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

**СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
РАБОТНИЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА**

Потпретседател,
Момчило Марковски, с. р.

**СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
ЗЕМЈОДЕЛЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА**

Бр. 09-417/1
3 октомври 1972 година
Скопје

Потпретседател,
Рушит Идризи, с. р.

131.

Врз основа на член 94 став 1 последна алинеја од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението („Службен весник на СРМ“ бр. 21/71), точка VI став 3 алинеја 2 од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето на работите и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 5/72), Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија, на седницата одржана на 3 октомври 1972 година, донесе

П РАВИЛНИК

ЗА УПАТУВАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРЕНИ ЛИЦА НА ЛЕКУВАЊЕ ВО СТРАНСТВО

Член 1

Осигурениците — работници и со нив изедначените лица, како и членовите на нивните семејства осигурени според Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението и статутот на заедницата на здравственото осигурување на работниците (во натамошниот текст: осигурени лица) можат да се упатуваат на лекување во странство на товар на средствата на заедницата на здравственото осигурување на работниците, во случаите и под условите определени со овој правилник.

Член 2

Осигурените лица можат да се упатуваат на лекување во странство ако е во прашање болест, односно заболување кое не може со успех да се лекува во Југославија, а во земјата во која се упатува осигуреното лице постои можност за успешно лекување на таа болест, односно заболување.

Член 3

Постапката за упатување на осигуреното лице на лекување во странство се поведува по барање на осигуреното лице или по предлог на здравствената работна организација во која осигуреното лице се лекува. Барањето односно предлогот се поднесува преку Стручната служба на заедницата на здравственото осигурување на работниците до Стручната служба што ги врши управните, административните и финансиските работи на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија (во натамошниот текст: Стручна служба на Сојузот на заедниците).

Стручната служба на Заедницата на здравственото осигурување на работниците е должна претходно да утврди дали лицето за кое се бара упатување на лекување во странство има статус на осигурено лице, а потоа веднаш да прибави потребна медицинска документација за заболувањето и лекувањето на осигуреното лице и заедно со барањето односно предлогот за упатување на лекување во странство да ја достави на Стручната служба на Сојузот на заедниците.

Член 4

Стручната служба на Сојузот на заедниците, пред да решава за поднесеното барање односно предлогот, должна е да прибави мислење од стручни лица од редовите на професорите на медицинските факултети и други истакнати медицински стручњаци.

Мислењето од претходниот став се дава врз основа на конзилијарно вештачење со кое се утврдува:

1) дали се исцрпени сите можности за лекување на осигуреното лице во Југославија;

2) во која здравствена работна организација во Југославија треба да се упати осигуреното лице и кои мерки треба да се преземат заради лекување — ако не се исцрпени сите можности за лекување на осигуреното лице во Југославија;

3) дали постои можност за лекување во некоја здравствена работна организација во странство и во која, каков успех може да се очекува од лекувањето и колку време лекувањето треба да трае — ако се исцрпени сите можности за лекување на осигуреното лице во Југославија, видот на превозното средство за патување и дали има потреба од придружување.

Член 5

Врз основа на мислењето на стручните лица од членот 4 став 1 на овој правилник, Стручната служба на Сојузот на заедниците може, во границите на расположивите средства, да донесе решение за упатување на осигуреното лице на лекување во странство. Со решението ќе се определи местото и здравствената работна организација во која се упатува осигуреното лице, траењето на лекувањето, видот на превозното средство што ќе го користи при патувањето, потребата од придружување и др.

Ако Стручната служба на Сојузот на заедниците не го усвои барањето односно предлогот, со решение ќе го одбие таквото барање односно предлогот и ќе определи кои мерки треба да се преземат лекувањето на осигуреното лице да се изврши во Југославија, како и во која здравствена работна организација во Југославија треба истото да се упати ако можноста за лекување во таа здравствена работна организација е утврдена.

Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија може да формира посебна комисија за давање предлог во врска со донесување на решение од овој член.

Член 6

На осигуреното лице упатено на лекување во странство му припаѓа надоместок на патни трошоци и тоа: надоместок на трошоците за превоз утврден со решението за упатување на лекување, и надоместок на трошоците за исхрана и сместување за време на престојувањето во странство — во височина на дневниците определени за најниската група од работниците според прописите за надоместок на трошоците за службени патувања и селидба во странство кои важат за работниците на органите на управата. Ако осигуреното лице се наоѓа во здравствена работна организација во која е обезбедено сместување и исхрана, за тоа време му припаѓа 10% од износот на дневницата за намиривање на трошоците за ситни потреби.

Член 7

Ако траењето на лекувањето определено со решението треба да се продолжи, Стручната служба на Сојузот на заедниците, врз основа на образложен предлог од здравствената работна организација во странство во која осигуреното лице се лекува и врз основа на дополнително прибавено мислење од стручните лица од членот 4 став 1 на овој правилник, ќе донесе решение за продолжување на лекувањето во странство.

Член 8

Трошоците за лекување на осигуреното лице во странство и трошоците за вештачењето од членот 4 на овој правилник паѓаат на товар на средствата на соодветната заедница на здравственото осигурување на работниците.

Трошоците од претходниот став се исплатуваат само за времето утврдено со решението за упатување на лекување во странство.

Член 9

Исплатата на трошоците за лекување на осигуреното лице во странство се врши од девизните средства кои за таа цел ќе бидат ставени на располагање на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија од надлежниот републички орган.

Член 10

Овој правилник влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
РАБОТНИЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Број 09-418/72
31 октомври 1972 година
Скопје

Потпретседател,
Момчило Марковски, с. р.

132.

Врз основа на член 33 и 94 став 1 последна алинеја од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението („Службен весник на СРМ“ бр. 21/71, точката VI став 3 алинеја 1 од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето на работите и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 5/72), Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија, на седницата одржана на 3 октомври 1972 година, донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ИНДИКАЦИИТЕ ЗА ЗАБНОПРОТЕТСКА ПОМОШ,
ЗА СТАНДАРДИТЕ ЗА МАТЕРИЈАЛИ ОД
КОИ СЕ ИЗРАБОТУВААТ ЗАБНОПРОТЕТСКИ
СРЕДСТВА И ЗА РОКОВИТЕ НА ТРАЕЊЕТО
НА ТИЕ СРЕДСТВА

Член 1

Со овој правилник се определуваат индикациите, стандардите и роковите на траењето за забнопротетска помош и за забнопротетските средства што се обезбедуваат на осигурените лица на товар на средствата на заедниците на здравственото осигурување на работниците.

Изработување на нови забнопротетски средства пред истекот на роковите на траењето на тие средства може да се врши само под условите определени со овој правилник.

Член 2

Забнопротетската помош и забнопротетските средства, во смисла на овој правилник, ги опфаќаат:

- 1) сите видови крунички;
- 2) леани пломби (инлеи);
- 3) подвижни и неподвижни протези;
- 4) оптуратори;
- 5) шини кај пародонтопатија, и
- 6) ортопедско-ортодонски помагала.

Член 3

Забни крунички се ставаат:

- 1) кога е деструирана круната на забот, а не е доволно само пломбирање;
- 2) на заби — носачи на неподвижни протези;
- 3) на заби — носачи на кукички (по потреба);
- 4) кога тоа го бара положбата на забот;
- 5) заради регулирање на височината на загризот.

Член 4

Изработување на подвижни и неподвижни протези (мостови), се врши во сите случаи на недостиг на заби, освен:

- 1) неподвижна протеза — кога недостига по еден заб во пределот на моларите или премоларите, ако не е во прашање прв премолар;
- 2) подвижна протеза — кога недостигаат крајните два молара (еднострано или двострано во една или во обете вилицы) или кога недостига по еден заб во пределот на моларите и премоларите;
- 3) приврзок со гризна површина, приврзок заради надомест на молар или приврзок назазад — ако не е во прашање недостиг на латерален заб секач.

Член 5

Ако на осигуреното лице му недостигаат повеќе од три заба, еден до друг, се изработува, по правило, подвижна протеза.

Ако на осигуреното лице му недостигаат повеќе од три заба, еден до друг, може да се изработи неподвижна протеза, кога растојанието помеѓу забите — носачи, оклузијата и артикулацијата го дозволуваат тоа. Мост може да се изработи и кога недостигаат четири заби — секачи.

Како носач на неподвижна протеза може да се употреби и умник, ако е доволно цврст и стабилен и ако го обезбедува носењето на таква протеза за предвидениот рок на траење.

Член 6

Привремена и имедијатна протеза ќе се изработи на осигурено лице на кое таа му е потребна за вршење на неговото занимање или заради спречување на влошувањето на општата здравствена состојба, кога недостигаат најмалку четири заби во горната или долната вилица еден до друг од кои најмалку два се предни заби.

На осигурено лице не може да му се изработува привремена или имедијатна протеза, ако постојат услови и индикации за изработување на трајна протеза.

Член 7

Како стандардни материјали од кои можат да се изработуваат забнопротетски средства се сметаат:

- 1) за изработка на крунички и неподвижни протези — полублагородни легури (ауропал, паладор и сл.) и акрилат;
- 2) за изработување на забни фасети — акрилат и порцелан;
- 3) за изработување на протези — акрилат, качук, легура на хром — кобалт, молибден и сл.;
- 4) за изработување на скелетирани протези — легури на хром — кобалт, молибден и сл.

Член 8

Рокот на траењето на забнопротетските средства изнесува најмалку за:

- 1) крунички и неподвижни протези од полублагородни легури — четири години;
- 2) крунички на заби — носачи на парцијални протези — три години;
- 3) крунички од акрилат — две години;
- 4) парцијални протези од акрилат — три години;
- 5) тотални протези од акрилат — пет години;
- 6) протези со метална плоча — пет години;
- 7) привремени и имедијатни парцијални протези — шест месеци;
- 8) привремени имедијатни тотални протези — една година.

Оправданоста на ставањето на ново протетско средство од членот 2 точка 4 и 5 на овој правилник, за кое не се определуваат роковите на траењето, ќе ја цени лекарската комисија на заедницата на здравственото осигурување на работниците по предлог од лекар стоматолог.

Роковите наведени во овој член течат од денот кога на осигуреното лице му е наместено соодветно забнопротетско средство.

Забнопротетските средства наведени во овој член се обезбедуваат на осигурено лице по истекот на пропишаниот рок на траење само ако лекарот поединец утврди дека дотогашното забнопротетско средство станало неупотребливо.

Пред истекот на рокот предвиден во овој член на осигуреното лице ќе му се изработи ново протетско средство само ако постојното станало неупотребливо поради анатомско-патолошки и функционални промени како и промените што ќе бидат условени како последица од повреда при работата. Оправданоста на изработувањето на ново протетско средство ја цени лекарската комисија во согласност со одредбите на статутот на заедницата на здравственото осигурување на работниците.

Член 9

Ако здравствената работна организација изработи забнопротетски средства од благороден метал, осигуреното лице ќе и ја надомести на здравствената работна организација разликата помеѓу вредноста на стандардниот материјал кој му се обезбедува со овој правилник и благородниот метал, сметајќи до 1,80 грама паладор за еден заб односно круничка.

Член 10

Постапката за остварување на правата во врска со укажување на забнопротетска помош и со изработување на забнопротетски средства на осигурени лица поблиску ја утврдува собранieto на заедницата на здравственото осигурување на работниците.

Член 11

Овој правилник влегува во сила наредниот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

**СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
РАБОТНИЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА**

Број 09-419/72

3 октомври 1972 година

Скопје

Потпретседател,

Момчило Марковски, с. р.

133.

Врз основа на член 33 и 94 став 1 последна алинеја од законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението („Службен весник на СРМ“ бр. 21/71), точка VI став 3 алинеја 1 од Одлуката за привремено регулирање организацијата и начинот на вршењето и задачите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија („Службен весник на СРМ“ бр. 5/72), Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија, на седницата одржана на 3 октомври 1972 година, донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ИНДИКАЦИИТЕ, ЗА СТАНДАРДИТЕ ЗА МАТЕРИЈАЛИТЕ И ЗА РОКОВИТЕ НА ТРАЕЊЕТО НА ПРОТЕТИЧКИТЕ И ОРТОТИЧКИТЕ СРЕДСТВА И САНИТАРНИТЕ СПРАВИ, ЗА ОЧНИТЕ И СЛУШНИТЕ ПОМАГАЛА, КАКО И ПОМАГАЛАТА ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ НА ГЛАСЕН ГОВОР

Член 1

Со овој правилник се определуваат индикациите, стандардите за материјалите и роковите на траењето на протетичките и ортотичките средства, санитарните справи и други помагала, како и очните и слушните помагала односно помагала за овозможување на гласен говор (во понатамошниот текст: помагала) кои се обезбедуваат на осигурените лица на товар на средствата на Заедницата на здравственото осигурување на работниците.

**A. ПРОТЕТИЧКИ И ОРТОТИЧКИ СРЕДСТВА
И САНИТАРНИ СПРАВИ**

Член 2

Протетичките и ортотичките средства и санитарните справи предвидени со овој правилник, по правило, ги препишува лекарот од соодветната специјалност: ортопед, хирург, гинеколог, неурохирург и лекар специјалист за физикална медицина и рехабилитација. Помагалата од член 22 и 24 на овој правилник може да ги препише и лекар од општа медицина.

Предлогот на лекарот за изработка на помагалото мора да ги содржи сите потребни медицински и технички елементи.

Помагалото кое се изработува по мерка може да се издаде на осигуреното лице дури откако со стручна контрола се утврди дека е од добар квалитет и дека е употребливо за определената намена.

Член 3

Роковите на траењето на помагалата се утврдуваат според возраста и занимањето на осигуреното лице, и тоа по групи на лицата:

I група — лица до навршена седумгодишна возраст;

II група — лица преку 7 години до навршена осумнаесетгодишна возраст;

III група — лица преку навршена осумнаесетгодишна возраст; и

IV група — осигуреници од одделни занимања кај кои помагалата, поради условите и начинот на работењето, интензивно се користат односно истите се употребуваат при потешки напори (стоене, одење, работење на нерамни терени и сл.).

Член 4

Протетичките средства (протезите) служат за функционална и естетска замена на загубените делови на екстремитетите.

Соодветна протеза добива осигурено лице на кого не му достасува дел или цел горен или дол екстремитет.

Заедно со протезата на горните екстремитети, осигуреното лице добива како терминален додаток функционална кука и вештачка дланка. Со

дланката на протезата се даваат и непоставени кожни нараквици за обете раце, или естетска нараквица за протеза.

Со протезата за долниот екстремитет осигуреното лице добива и еден чифт обични чевли.

Со протезите за горните и долните екстремитети осигуреното лице добива навлака (чорап) за поткинатиот дел од волнен, памучен или синтетички материјал кој одговара на техничко-медицинските услови.

Член 5

Протезите се изработуваат од стандарден материјал, и тоа: лежиштата од пластична маса, дрво или кожа, а составните делови од кожа, дрво, филц (штоф), метал и гума.

Лежиштето на протезата се изработува, по правило, од пластична маса. Во исклучителни случаи кога не евозможен целосен контакт на поткинатиот дел и во случаите кога постои протрузија на коската на поткинатиот дел, лежиштето на протезата се изработува од дрво, а ако поради состојбата на поткинатиот дел не доаѓа предвид пластична маса или дрво, лежиштето на протезата се изработува од кожа.

Член 6

Рокот на траењето на протезите, според групите од членот 3 на овој правилник, се определува најмалку:

1) За протези за горните екстремитети:

со лежиште од пластична маса со лежиште од кожа

I група	8 месеци	8 месеци
II група	18 месеци	18 месеци
III група	48 месеци	36 месеци
IV група	30 месеци	24 месеци

2) За протези за долните екстремитети:

	со лежиште од пластична маса	со лежиште од дрво	со лежиште од кожа
I група	6 месеци	6 месеци	6 месеци
II група	10 месеци	10 месеци	10 месеци
III група	36 месеци	24 месеци	24 месеци
IV група	30 месеци	24 месеци	18 месеци

Рокот на траењето на навлаките (чорапите) за поткинатиот дел изнесува два месеци. Потребен број навлаки (чорапи) за поткинатиот дел може да се издаде на осигуреното лице одеднаш за цела година.

Рокот на траењето на естетската нараквица од членот 4 став 3 на овој правилник изнесува 6 месеци.

Член 7

Ортотички средства (апарати за горни и долни екстремитети корсети и мидери) добива осигуреното лице на кое тие му се потребни заради овозможување на потпирање, спречување на настапување на деформации, коригирање на постојаната деформација и заради контрола на неволните движења.

Член 8

Ортопедските средства се изработуваат од стандарден материјал, и тоа: од метал, кожа, пластична маса, гума и текстил.

Член 9

Рокот на траењето на ортотичките средства според групите од членот 3 на овој правилник, изнесува најмалку:

I група	6 месеци
II група	12 месеци
III група	24 месеци
IV група	18 месеци.

Член 10

Ортопедски чевли добива осигурено лице на кое му се потребни заради тоа што:

1) има пократка нога за повеќе од 2,5 см. независно од тоа дали скратеноста на ногата е привидна или стварна;

2) има поизразито деформиран скочен зглоб или стапало, како последица на исчашување (дислокација), прелом (фрактура) или коскен израсток од поголеми размери, исклучувајќи ја деформацијата како последица на (Hallux valgus), кога чевелот мора да биде изработен според гипсениот отисок;

3) има вкочанет (анкилозиран) скочен зглоб;

4) има петно стапало (Pes calcaneus);

5) има коњско стапало (Pes equinus);

6) има навнатре свиено стапало (Pes equinovarus);

7) има стапало од типот — Pes varus adductus;

8) има изразито трофични промени со ulceracii на стапалата;

9) боледува од елефантијаза;

10) има парализирано или во појак степен изразено паретично стапало;

11) постои excavatus на стапалото од појак степен било да се наследни или невродени;

12) има супердиктис на палецот или на друг прст од стапалото;

13) му недостасуваат најмалку три прста или палецот на едното или на двете стапала;

14) има потешко деформирано стапало од типот (Plano-valusrigidus) поради што му е оневозможено да го вовртува и извртува стапалото.

Член 11

На деца со навршена 15-годишна возраст им се обезбедуваат ортопедски чевли, во случаите:

1) кога ногата е пократка за 1,5 см. или повеќе независно од тоа дали таа скратеност е привидна или стварна;

2) кога има прекумерно издигнат свод на стапалото (Pes excavatus);

3) кога има спуштен свод на стапалото (Pes excavatus);

4) кога има стапало од типот (Pes plano-varus, Pes plano-valgus или Digitus contractus).

На деца до навршена тригодишна возраст не им следуваат чевли кога имаат спуштен свод на стапалото (Pes planu).

Член 12

Чевлите се сметаат како составен дел на помагалото во случаите кога осигуреното лице:

1) има потреба од ортотичко средство (апарат) како составен дел на чевлите;

2) има потреба од метална сандала или ортотичко средство со метална сандала;

3) има потреба од вештачко стапало или дел од стапалото;

4) има отсечен (ампутиран) дел на ножјето или доножјето, а осигуреното лице не носи ортотичко средство.

Член 13

Ортопедските чевли се изработуваат од стандардна кожа, во форма која одговара на формата на стапалото кога истото е оптоварено.

Член 14

Рокот на траењето на ортопедските чевли и чевлите кои се обезбедуваат по член 4 став 4 и по член 12 на овој правилник, според групите од членот 3 од овој правилник изнесува најмалку:

I група	6 месеци
II група	8 месеци
III и IV група	12 месеци.

Член 15

Право на инвалидска количка има осигурено лице:

1) на кое му се ампутирани обете нозе над колелата;

2) на кое му се ампутирани обете нозе под колелата, а протетирањето е невозможно или е контраиндицирано од медицински причини;

3) на кое му е ампутирана една нога, а поради прогресивното заболување и предвидувањата се влошува состојбата на другата нога и не може да се овозможи движење односно да се изврши протетирање;

4) кое со комплетна парализа (одземеност) на долните екстремитети и покрај употребата на апарат не е способно за движење, па поголемиот дел од времето го поминува во количката;

5) поради тешки деформативни и воспалителни процеси на големите зглобови на долните екстремитети, движењето му е наполно оневозможено;

6) со комплетна парализа од истата страна на раката и ногата, а оспособувањето да може да стои е контраиндицирано од други медицински причини (болно срце и др.).

Во случаите од ставот 1 на овој член, осигуреното лице има право на инвалидска количка од собен тип.

Осигуреникот кој е во работен однос, или кој врши дејност врз основа на која е осигурен, осигуреникот кој се наоѓа на професионална рехабилитација, како и осигуреното лице што посетува настава, имаат право, покрај инвалидска количка од собен тип, и на теренска инвалидска количка што е технички опремена за движење на отворен простор.

Член 16

Рокот на траењето на инвалидските колички (собна и за движење на отворен простор) изнесува најмалку 48 месеци.

Член 17

Право на соодветни кожни нараквици има осигурено лице:

1) на кое наполно му се парализирани (одземени) најмалку два од трите главни нерви на истата рака (ulnaris, radialis, medianus);

2) на кое му е парализиран (одземен) брахијалниот плексус на едната рака поради што му е оневозможено употребувањето на прстите на таа рака;

3) на кое му се ампутирани најмалку два прста на едната дланка;

4) на кое поради повреда или заболување прстите на дланката му се деформирани до таков степен да не може да употребува готови (обични) нараквици;

5) кое има ампутирани или парализирани еден или и двата долни екстремитети, ако е принудено да користи патерици или бастун, независно од тоа дали носи протетско односно ортотичко средство;

6) кое има на дланката трофични промени од појак степен или потешко васкуларно заболување со промени на прстите.

Член 18

Кожните нараквици се изработуваат од стандардна кожа. Тие се поставуваат со крзно во случаите од точките 1, 2 и 6, а со фланел во случаите од точките 3 до 5 од членот 17 на овој правилник.

Член 19

Рокот на траењето на кожните нараквици од членот 17 на овој правилник изнесува за случајот од точка 5 најмалку 12 месеци, а за останатите случаи, според групите од членот 3 на овој правилник, најмалку за:

I и II група — 12 месеци
III и IV група — 24 месеци

Член 20

Право на гумен чорап, натколеница или доколеница има осигурено лице кое има:

1) јако изразено проширување на вените на нозете; и

2) јако изразен оток на нозете, а употребата на гумени чорапи не е контраиндицирана.

Право на гумен чорап за скочниот зглоб има осигурено лице кое има:

1) лабав скочен зглоб;

2) хроничен посттравматичен и деформиран артритис на скочниот зглоб.

Право на гумена коленица има осигурено лице кое има:

1) лабав коленичен зглоб;

2) хроничен посттравматичен и деформиран артритис на коленицата.

Гумениот чорап односно чорапчето за скочниот зглоб и коленицата можат да се заменат со еластичен завој.

По ампутацијата и реампутацијата на горниот или долниот екстремитет, осигуреното лице добива еластичен завој во фазата на подготвувањето на поткинатниот дел за протеза, и тоа во случај на ампутирана натколеница — два завоја, а во случај на останатите ампутации — еден завој.

Осигурено лице од женски пол, кое носи протеза на долниот екстремитет, има право на еден чифт гумени чорапи.

Член 21

Рокот на траењето на гумениите чорапи, чорапче и коленица од членот 20 на овој правилник изнесува најмалку 12 месеци, а на еластичните завои најмалку 3 месеци.

Член 22

Осигуреното лице има право на помошни помагала ако тие му се потребни од медицински причини, и тоа:

1) затега — во случај да постојат умбиликални, ингвинални или феморални хернии;

2) суспензориум — во случај да настат скротални хернии или трауматични или инфламаторни промени на мошниците или тестисите, како и во случај на заболување од (Varicocellae);

3) појас — во случај на настанување умбиликални или некои други видови хернии на предниот стомачен сид, во случај на спуштен стомак за најмалку 7 см., при подвижен бубрег, во случај на gravidност со прекумерна слаба стомачна мускулатура, при состојба по поголеми оперативни зафати на стомакот кога постои изразита слабост на стомачниот сид, како и во случај на посилно изразен висечки стомак со стомачен сид;

4) бастуни или патерици, односно бастун за слепи лица ако со тие помагала се овозможува или се подобрува движењето (стоене и одење);

5) ортопедска влошка — во случај на спуштен свод на стапалото;

6) кожна капа — во случаите на коскен дефект на неурокраните;

7) перика — ако е во појака мера изразена трајна келавост како последица од скалпирање на кожата на главата поради несреќа на работа, осигуреник — маж, односно поради повреда или болест на деца што се наоѓаат на редовно школување или осигуреник — жена;

8) вештачка дојка — во случај на ампутација на дојка на осигуреник — жена;

9) апарат за екстензија на употреба — при состојба по прелом на њрбетот со дислокација, кај компресивен синдром на њрбетниот мозок, ако таков апарат е неопходен заради медицинска рехабилитација.

Член 23

Рокот на траењето на помошните помагала (средства) од членот 22 на овој правилник според групите од членот 3 на овој правилник, изнесува најмалку, и тоа на:

I група II група III и IV група

1) затега	3 месеци	8 месеци	12 месеци
2) суспензорииум	3 месеци	8 месеци	12 месеци
3) појас	3 месеци	8 месеци	12 месеци
4) за бастуни и патерици — кога користи протези	12 месеци	18 месеци	30 месеци
— кога не користи протези	12 месеци	12 месеци	12 месеци
5) ортопедски влошки	6 месеци	8 месеци	12 месеци
6) кожна капа	30 месеци	30 месеци	36 месеци
7) перика	18 месеци	24 месеци	24 месеци

Рокот на траењето на вештачката дојка изнесува 12 месеци.

Член 24

Право на други помагала и санитарни справи има осигурено лице, и тоа:

1) кесе за урина (урин рецептор) — кога по современите методи на лекувањето не може да се регулира со своеволно празнење на мочниот меур;

2) појас со кесе за измет — лице на кого цревата му се празни преку вештачки отвор на стомачниот ѕид;

3) ноќни садови (гуска, лопата) — лице кое е неподвижно или поради болест е принудено да остане во постела подолго од 3 месеци;

4) шприц за инекции од 2 см.³ со 12 игли — лице кое боледува од шеќерна болест (Diabetis) ако е индицирано давање на инсулин;

5) цепна плукалница — лице кое боледува од туберкулоза на белите дробови со позитивен В. К.;

6) ендотрахијална канила (2 парчиња) — лице кај кое е извршена трахотомија;

7) постојан катетар (4 парчиња) — лице кај кое не постои можност за празнење на мочниот меур по пат на слободна дренажа;

8) гумиран подметач за постела — лице кое е принудено да остане во постела, а кај кое постои уринална и фекална инконтиненција;

9) гумено перниче или гумено колце — лице кое поради заболување или повреда ќе лежи во постела подолго од 2 месеца и кај кое постои опасност да се појави декубитис — улцерација;

10) душек — гумен или од сунѓераста маса — лице кое е неподвижно поради повреда или заболување ако постои опасност од настанување на декубитис;

11) распрскувач и инхалатор — лице кое боледува од долготрајно респираторно заболување со постојани дишни тегоби;

12) гумено црево за вештачко хранење — лице кое се храни по вештачки пат преку отвор на ѕидот од желудникот.

Член 25

Рокот на траењето на помагалата и санитарните справи од членот 24 на овој правилник, според групите од членот 3 на овој правилник, изнесува најмалку:

I група II група III и IV група

1) за кесе за уринирање	6 месеци	8 месеци
2) за појас со кесе за измет	6 месеци	8 месеци
3) за ноќни садови		36 месеци
4) за шприц за инекции		18 месеци
5) за цепна плукалница		36 месеци
6) за ендотрахеална канила		12 месеци
а) метална		12 месеци
б) гумени (пластични)		6 месеци
7) за постојан катетар		3 месеци
8) за гумиран подметнувач за постела		24 месеци
9) за гумено перниче (колце)		36 месеци
10) за гумен душек		36 месеци
11) за распрскувач и инхалатор		12 месеци
12) за гумено црево за вештачка исхрана		3 месеци

Член 26

Роковите на траењето на помагалата предвидени со овој правилник почнуваат од денот кога помагалото ќе му биде предадено на осигуреното лице.

На осигурено лице кое редовно го одржува помагалото, со што придонесува истото да биде употребливо и по изминатиот рок на траењето, може да му се признае посебна премија на начин и под условите што ќе ги утврди собрание на заедницата на здравственото осигурување на работниците.

Член 27

Право на помагала по овој правилник, освен ортопедските чевли, чевли и помагала од членот 24 добива осигуреното лице по истекот на пропишаниот рок на траењето само ако истите се дотраени, или ако функционално не одговараат, или ако поради оштетување станале неупотребливи.

Член 28

Пред истекот на рокот на траењето на помагалата одреден со овој правилник, на осигуреното лице ќе му се изработи ново помагало, односно ќе се изврши поправка на веќе издаденото помагало, ако неупотребливоста на помагалото настанала поради анатомски или функционални промени, односно ако неупотребливоста на помагалото настанала по истекот на гарантираниот рок за одделни помагала, поради неиздржливоста на материјалот од кој е тоа изработено и ако неупотребливоста на помагалото настанала поради технички промени настанати како последица на повреда при работата.

Пред истекот на рокот на траењето на протезата, лежиштето на истата може да се замени на осигурено лице на кое му се ампутирани горните и долните екстремитети и кај кого дошло до значителни атрофии на поткинатите делови, па поради тоа е принудено да носи три или повеќе навлаки (чорапи) на поткинатиот дел.

Б. ОЧНИ ПОМАГАЛА

Член 29

На осигурените лица им се обезбедуваат следните видови очни помагала:

- 1) очила:
 - со стакла во диоптри;
 - со млечни стакла;
 - со темни стакла во диоптри;
 - со темни стакла без диоптри;
 - со темни стакла од пластична маса;
 - со бифокални стакла;
 - со специјален систем на леќи (телескопски очила);
 - со темни стакла без диоптри, со стенопеичен отвор и со заштита од страна (Lock Brile);
- 2) контактни стакла;
- 3) очни протези;
- 4) очни преврски;
- 5) метални таблички за пишување со Брајова азбука.

Член 30

Право на очила со стакла во диоптри има осигурено лице за корекција на остријата на видот на далечина и близина во случај на аметропија или презбиопија.

Право на очила со млечни стакла има осигурено лице кое има диплосија и монокуларна афакија, во случај на анизоконија.

Право на очила со темни стакла без диоптри има осигурено лице во случај:

- 1) на нагрдување на надворешните делови на окото;
- 2) на хронични рецидивирачки кератокоњунктивите;
- 3) на заболување на предниот сегмент на окото поради склерит, кератит, ирит и иридоциклит;
- 4) на заболување на очното дно или на очниот нерв поради хориоидит, хориореетинит, ретинит, неврит, невроретинит, атрофија на очниот нерв и аблацијата на ретината;
- 5) по интраокуларни операции (катаракт, главоком, вадење на туѓо тело од окото и сл.), ако настанала компликација по операцијата — ирит, хеморагии (крвавења) во стаклестото тело на окото и сл.

Право на очила со темни стакла без диоптри и со заштита од страна со или без стенопеичен отвор, има осигурено лице во случаите на:

- 1) аблација на ретината;
- 2) крвавење во стаклестиот дел на окото;
- 3) хроничен пролетен катар на очната врска (Conjunctivitis vernalis).

Член 31

Право на очила со темни стакла во диоптри, покрај очилата од членот 30 став 1 има осигурено лице кај кое, покрај заболувања од членот 30 став 1, постои истовремено и некое од заболувањата наведени во членот 30 став 3 и 4 на овој правилник.

Осигурено лице кое има право на очила со темни стакла во диоптри од претходниот став, нема право на очила со обични темни стакла.

Право на очила со темни стакла од пластична маса има слепо осигурено лице.

Член 32

Право на очила со бифокални стакла има осигуреник кај кого, поради занимањето и видот на работата што редовно ја врши, постои неопходна потреба од истовремена корекција на остријата на видот на близина и на далечина.

Индикацијата за доделување очила со бифокални стакла на осигуреникот во смисла на претходниот став ја поставува и определува лекар-специјалист за очни болести кој му ги препишува очилата на осигуреникот, а постоењето на професионална индикација го цени лекарска комисија.

Член 33

Право на очила со специјален систем на леќи (телескопски очила) има осигурено лице со висок степен на слабовидост, на кое остријата односно јачината на видот на двете очи не може да му се подобри со обични стакла за корекција во смисла на член 30 и 31 од овој правилник и кај кого со носење на вакви очила, по мислење на очната клиника или посебно образувана комисија од вештаци-лекари, се постига половина од нормалната острина на видот и се овозможува вршење работите на занимањето.

Член 34

Право на контактни стакла има осигурено лице во случај на:

- 1) кератокрнус;
- 2) монокуларна (унилатерална афакија) (Aphakia unilateralis) кога на другото око леката е провидна;
- 3) анизетропија поголема од 3 диоптри и на потреба од стереоскопски вид во врска со занимањето;
- 4) аметропии поголеми од 5 диоптри комбинирани со астигматизам поголем од 3 диоптри кај кој со стакло во диоптри не може да се постигне острина на видот поголема од 0,5 диоптри;
- 5) при обострани афакии.

Право на контактни стакла во случаите од претходниот став има осигурено лице за кое очната клиника односно здравствената работна организација која се специјализирала за примена на контактни стакла утврди дека го поднесува носењето на такви стакла, а лекарската комисија оцени дека употребата на такви стакла му е неопходна за вршење на работите на неговото занимање односно во поголема мера му го олеснува вршењето на редовната работа.

Член 35

Право на очни протези има осигурено лице, и тоа:

- 1) на полна — во случај на анофталмус;
- 2) на лушпеста — во случај на делумно отстранување или атрофија на очното јаболко;
- 3) на арбитална — во случај кога поради недостаток на очното јаболче постои нагрдување на надворешните делови на окото.

Право на очна преврска има осигурено лице во случај на нагрдување на окото.

Метални таблички за пишување со Брајова азбука добива слепо осигурено лице.

Член 36

Рамките за очила што им се обезбедуваат на осигурените лица се изработуваат од пластична маса, со тоа што крилцата на рамките мораат да бидат подзасилени со арматура од метал.

Очните протези се изработуваат од пластична маса, стакло, порцелан или некоја друга материја погодна за овој вид помагала.

Ако стандардната форма и големина на очната протеза не одговара на формата и големината на коњунктивалната вреќичка, се изработува очна протеза по мерка.

Член 37

Роковите на траењето на очните помагала изнесуваат:

- 1) За рамки за очила:
 - за осигурени лица — деца до наполнета 7 годишна возраст — 12 месеци;
 - за деца над 7 години до 16 годишна возраст и слепи лица — 18 месеци;
 - за други осигурени лица — 30 месеци.
- 2) За стакла во диоптрии:
 - за осигурени лица — деца до наполнета 7 годишна возраст — 12 месеци;

— за деца над 7 до наполнета 16 годишна возраст — 18 месеци;

— за други осигурени лица — 30 месеци.

3) За млечни стакла — 30 месеци;

4) За темни стакла во диоптри важат истите рокови како и за обичните стакла во диоптрии;

5) За темни стакла без диоптри за осигурени лица — деца до наполнети 16 години живот — важат истите рокови на траење како и за стаклата во диоптри, а за осигурени лица над 16 години живот — 36 месеци.

6) За темни стакла од пластична маса што се препишуваат на слепи лица — 18 месеци;

7) За бифокални стакла — 36 месеци;

8) За очила со специјален систем на леќи (телескопски очила) — 48 месеци;

9) За контактни стакла — 30 месеци;

10) За очни протези:

— за деца до наполнета 7 годишна возраст — спрема потребата;

— за деца над наполнета 7 до наполнета 16 годишна возраст — 18 месеци;

— за осигурени лица од 17 до 21 годишна возраст — 24 месеци;

— за други осигурени лица — 36 месеци;

11) За очни преврски — 6 месеци;

12) За метални таблички според бројот (Браилови таблички) — 3 години.

Осигурени лица кои според овој правилник имаат право на очна протеза, имаат право и на полирање на очната протеза еднаш годишно.

Член 38

Стакла во диоптри од членот 37 на овој правилник му се доделуваат на осигурено лице и пред истекот на определениот рок на траење ако разликата во сферната корекција се измени за 0,50 или во цилиндричната корекција за 0,25 диоптри.

Телескопски очила и контактни стакла можат да се доделат и пред истекот на определениот рок на траење во случај на потреба, што ја утврдува очната клиника односно посебно формираната комисија на вештаци — лекари која пропишува односно одобрува да се додели овој вид помагало, на предлог од лекар — специјалист за очни болести.

Пред истекот на рокот на траењето од членот 37 на овој правилник ново очно помагало се доделува и во случај на неупотребливост на помагалото која настанала поради повреда при работата на осигуреното лице што носи помагало или поради други околности, кои ги утврдуваат органите од ставот 2 на овој член.

В. СЛУШНИ ПОМАГАЛА

Член 39

Слушен апарат (амплификатор) му се доделува на осигурено лице кај кое постои обострана загуба на слухот над 40 децибела, а на кое слухот со лекување не може да му се подобри под таа граница, ако со тонално и вокално аудиометриско испитување, како и со тестирање на карактеристиките на амплификаторот, се утврди дека може да се постигне задоволителен рехабилитационен ефект.

Слушен апарат им се доделува:

1) на деца од предучилишна возраст над 2 години ако со оглед на менталната состојба и степенот на оштетувањето на слухот, може да се очекува развој на говорот при спроведување на стручна рехабилитациона постапка со слушен амплификатор;

2) на деца на школување, ако со доделувањето на слушниот апарат им се овозможува следење на наставата;

3) на глуво-неми деца во случаите кога може да се олесни следењето на наставата во специјални одделенија за наглуви деца или во заводи — домови за такви деца;

4) на други осигурени лица кога употребата на слушниот апарат им овозможува поповолен рехабилитационен ефект или работен односно социјален контакт.

Член 40

Слушен апарат не се доделува на полноглуви лица.

Член 41

Слушен апарат се доделува на осигурено лице врз основа на наод и мислење на аудиолошкиот центар, или лекар-специјалист за болести на увото, носот и грлото кој има можност со вокални и тонални аудиолошки испитувања, како и со стручно тестирање на карактеристиките на амплификаторот, да го определи рехабилитациониот ефект и да осигури рехабилитациона постапка и врз основа на тоа да ја утврди потребата од доделување апарат од определени електроакустични карактеристики кој најдобро ќе одговара во дадениот случај на оштетувањето на слухот.

Член 42

Осигурено лице, под условите од членот 41 на овој правилник, има право на една од стандардните форми на слушен апарат (дебен апарат со гајтан), кој во смисла на членот 39 став 1 на овој правилник му одговара по своите електроакустични карактеристики.

Член 43

Заедницата на здравственото осигурување на работниците на осигурените лица им обезбедува слушни апарати кај организацијата која, со оглед на квалитетот на изработката на апаратите, на можност за вршење поправки и замени на делови на апаратите, како и на електроакустичните карактеристики и трајноста на материјалот од кој се изработени тие апарати, дава најдобра гаранција за нормална употреба на апаратите во траење од најмалку една година.

Гарантните рокови од ставот 1 на овој член, како и обврските на организацијата во случај на расипување и неупотребливост на апаратите пред истекот на гарантниот рок што ќе настанат без вина на осигуреното лице, се утврдуваат со договор со организацијата која ги изработува односно набавува и испорачува слушните апарати.

Член 44

По истекот на гарантираниот рок од членот 43 на овој правилник заедницата на здравственото осигурување на работниците му обезбедува на осигуреното лице делови од слушен апарат кои поради употреба дотрајале односно поправки на апаратот во случај на расипување до кое е дојдено без вина на осигуреното лице при ракувањето со истиот.

Рокот на траењето на слушниот апарат изнесува за деца до наполнета 7 годишна возраст — 24 месеци, за лица над 7 до наполнета 16 годишна возраст — 36 месеци, а за другите осигурени лица — 48 месеци.

По истекот на предвидениот рок на траење осигуреното лице има право на нов слушен апарат, ако се утврди дека порано доделениот апарат станал неупотреблив и дека не може со поправки да се оспособи за употреба.

Пред истекот на рокот на траењето се доделува нов слушен апарат ако неупотребливоста на порано доделениот апарат настанала поради повреда при работата на осигуреникот, или ако е дојдено до промсна на слухот во толкава мера што со доделениот апарат да не се постига задоволително подобрување на слухот.

Член 45

Кога осигуреното лице бара да му се додели слушен апарат од друга форма (вграден во очила, во шнола и слично), заедницата на здравственото осигурување на работниците на товар на своите средства ги поднесува трошоците до височината на цената на стандарден слушен апарат.

На случаите од ставот 1 на овој член не се применуваат одредбите на членовите 43 и 44 од овој правилник.

Г. ПОМАГАЛА ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ
НА ГЛАСЕН ГОВОР

Член 46

Апарат за овозможување на гласен говор (вештачки грклан врз основа на електричен вибратор-мегафон) му се доделува на осигурено лице кое трајно ја загубило способноста за говор поради болест, повреда или оперативен зафат на гркланот, ако со тестирање се утврди дека со помош на таков апарат може да се постигне задоволителен рехабилитационен ефект, а учењето на азофагеален говор не дало задоволителен резултат.

Апаратот му се доделува на осигуреното лице врз основа на наод и мислење на клиниката за болести на увото, носот и грлото, која го пропишува овој вид помагала.

Член 47

Апарат за овозможување на гласен говор му се обезбедува на осигурено лице само еднаш.

Заедницата на здравственото осигурување на работниците на осигуреното лице му обезбедува делови од апарат по истекот на гарантниот рок, како и потребни поправки на начинот предвиден за слушните помагала.

Д. ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ

Член 48

Советот на Сојузот на заедниците на здравственото осигурување на работниците на Македонија во согласност со Републичкиот завод за здравствена заштита на СРМ пропишува типови и стандардни делови за помагалата кои се обезбедуваат врз основа на овој правилник.

Стручните служби на заедниците на здравственото осигурување на работниците на осигурените лица им обезбедуваат изработување на помагалата по мерка во организациите:

1) кои изработуваат помагала во согласност со прописите од ставот 1 на овој член;

2) кои со оглед на квалитетот за изработка на помагалата и издржливоста на материјалот даваат гаранција за нормална употреба на помагалата најмалку за една третина на рокот на траењето определен со овој правилник за поодделни помагала.

Гарантните рокови од ставот 2 на овој член, како и обврската на организацијата во случај на расипување или неупотребливост на помагалото до истекот на гарантираниот рок, ако тие настанат без вина на осигуреното лице, се утврдуваат со договор помеѓу заедницата на здравственото осигурување на работниците и организацијата која изработува односно која го испорачува помагалото.

Член 49

Постапката за остварување на правото на помагалата според овој правилник, по потреба, поблиску ја утврдуваат собранијата на заедниците на здравственото осигурување на работниците во согласност со одредбите на овој правилник.

Член 50

Собранијата на заедниците на здравственото осигурување на работниците, односно орган кој тоа ќе го определи може со општ или поединечен акт за определен конкретен случај, а во согласност со интенциите на членот 9 од Законот за здравственото осигурување и задолжителните видови на здравствена заштита на населението, да им обезбеди на осигурените лица поповолни услови за здобивање со помагала од условите предвидени со овој правилник, како и помагала што не се изрично предвидени со одредбите на овој правилник.

Член 51

Овој правилник влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

СОВЕТ НА СОЈУЗОТ НА ЗАЕДНИЦИТЕ НА
ЗДРАВСТВЕНОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА
РАБОТНИЦИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Бр. 09-416/1-72
3 октомври 1972 година
Скопје

Потпретседател,
Момчило Марковски, с. р.

По извршеното споредување со изворниот текст, утврдено е дека во Одлуката за вонредно усогласување на пензиите заради зголемување цените на некои прехранбени артикли во 1972 година, објавена во „Службен весник на СРМ“ бр. 34/72, се поткраднале долунаведените грешки, поради што се дава следнава

И С П Р А В К А

НА ОДЛУКАТА ЗА ВОНРЕДНО УСОГЛАСУВАЊЕ
НА ПЕНЗИИТЕ ЗАРАДИ ЗГОЛЕМУВАЊЕ ЦЕ-
НИТЕ НА НЕКОИ ПРЕХРАНБЕНИ АРТИКЛИ
ВО 1972 ГОД.

Во точката I — ред четврти, по зборот „година“, се става запирка и додаваат зборовите: „како и материјалното обезбедување и привремениот надоместок до стапување на соодветна работа што инвалидите на трудот го остваруваат според членовите 105 и 121 од Основниот закон за инвалидското осигурување“.

Од Стручната служба на Заедницата на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија.

Огласен делРЕГИСТАР НА ПРЕТПРИЈАТИЈАТА
И ДУКАНИТЕ

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 797, страна 1465, книга V е запишано следното: Досегашниот предмет на работа на Железничкото транспортно претпријатие — Скопје — согласно со одлуката бр. 1604 од 29.IV.1971 година на работничкиот совет се проширува со следната дејност: угостителска дејност за потребите на туристичката дејност.

Проширената дејност, претпријатието ќе ја врши преку новооснованата организација на здружен труд под фирма: Железничко транспортно претпријатие — Скопје — Самостојна организација на здружен труд без својство на правно лице,

со посебна жиро-сметка „Феротурист“ — Скопје, ул. „Железничка“ б.б.

СОЗТ „Феро Турист“ — Скопје ќе ја сочинуваат:

- а) организационата единица ТТ бироа,
- б) организационата единица угостителство,
- в) организационата единица спални и кушет коли и
- г) заеднички служби.

Предмет на работењето на претпријатието е:

а) продажба на возни, автобуски и други патнички превозни исправи, како и превозни исправи за коли за спиење и кушет коли; организација на излети и други туристички патувања во земјата и странство; продажба на возни исправи за сметка на други туристички или превозни организации; откуп и продавање на странска валута; вршење на посреднички и стручни услуги во однос на пасошките и конзуларните работи; организација и вршење водичка служба во туристичка дејност; пропаганда и реклама за патување со железница и други превозни средства од интерес на претпријатието;

б) Организација и експлоатација на ресторани и бифеа во железничките станици и, евентуално, во другите службени места и вагон-ресторани; организација и експлоатација на одморалиштата и работничките ресторани на ЖТП; уговарање и аранжмани за користење на сместувачки и угостителски услуги на други работни организации во пружањето комплетни туристичко-угостителски услуги на клиентите;

в) Организација и вршење превоз на патници со спални коли и кушет коли, што се врши во организацијата на ЖТП — Скопје.

Претпријатието е основано од Железничкото транспортно претпријатие — Скопје, со одлуката број 1604 од 29.IV.1971 година.

Работната организација ќе ја потпишуваат, задолжуваат и раздолжуваат Неделковски Најдо, в.д. раководител и Петровски Васил, во границите на овластувањето.

Обврската пред банката е со еден потпис.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 503 од 14.VI.1971 година. (1189)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 49, страна 543, книга I е запишана под фирма: Земјоделска задруга „Лирија“ село Никуштак, Кумановско — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Продавница број 7 во село Табановце, Кумановско. Предмет на работењето на продавницата е продажба на колонијални стоки и репроматеријали и откуп на земјоделски производи.

Продавницата е основана од задружниот совет на Земјоделската задруга „Лирија“, село Никуштак, со одлуката од одржаната седница на 21.IX.1971 година.

Продавницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува, во границите на овластувањето, Исуфи Ваид, раководител, од магацините на задругата, а на жиро-сметката не е потписник.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 5 од 24.II.1972 година. (422)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 76, страна 816, книга VI е запишана под фирма: Новинско-издавачко-печатарско претпријатие „Нова Македонија“ — Скопје — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Деловница — Кичево, ул. „Амит Чelopeчанец“ бр. 2. Предмет на работењето на продавницата е продавање и растурање на целокупниот југословенски печат и останатите книжарски материјали.

Раководител на деловницата е Анастасовски Војко.

Деловницата е основана од работничкиот совет на НИП „Нова Македонија“ — Скопје, со одлуката бр. 02-197/1 од 18.I.1972 година.

Деловницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува матичното претпријатие.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 175 од 7.III.1972 година. (423)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1537, страна 199, книга VII е запишана под фирма: „Вулкан“ — комбинат за гума и обувки — Ниш — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Продавница во Скопје, ул. „106а“ бр. 70. Предмет на работењето на продавницата е продажба на чевли.

Продавницата е основана од Комбинатот за гума и обувки „Вулкан“ — Ниш, со одлуката на работничкиот совет, од одржаната седница на 6.V.1971 година.

Раководител на продавницата е Цветкова Јована.

Продавницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува комбинатот, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1173/71 од 29.II.1972 година. (424)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 55, страна 419, книга II е запишана под фирма: Претпријатие за фотооптички услуги и трговија „Фото-центар“ — Скопје, ул. „Луј Пастер“ бр. 21. Предмет на работењето на продавницата е продажба на учила, козметика, галантерија, бижутерија, електро-акустични уреди за домаќинството, резервни делови за радио и ТВ апарати и кинкалериски стоки, како и производи од акустика.

Раководител на продавницата е Бошковски Душан и Новачков Лазо, зам. раководител.

Продавницата е основана од работничкиот совет на Претпријатието за фотооптички услуги и трговија „Фотоцентар“ — Скопје, со одлуката бр. 482 од 24.XII.1971 година.

Продавницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува матичното претпријатие, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 103 од 2.III.1972 година. (425)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 576, страна 449, книга III е запишана под фирма: Фабрика за чорапи „Кључ“ — Сарајево — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Продавница во Титов Велес, ул. „Димитар Влахов“ бр. 87. Предмет на работењето на продавницата е промет на мало со чорапи.

Продавницата е основана од Фабриката за чорапи „Кључ“ — Сарајево, со одлуката бр. 6903 од 6.VIII.1971 година на работничкиот совет, од одржаната седница на 23.VII.1971 година.

Раководител на продавницата е Хаџи Петрушева Ратка.

Продавницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува матичното претпријатие, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1180/71 од 29.II.1972 година. (426)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 456, страна 662, книга VI е запишана под фирма: „Занат сервис Македонија“ — Сервис за снабдување на занаетчиството и трговија на големо и мало — Скопје — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Продавница

во Тетово, ул. „Маршал Тито“ бр. 33. Предмет на работењето на продавницата е продажба на ре-проматеријали, опрема и алати за снабдување на занаетчиството.

Продавницата е основана од „Занат сервис Македонија“ — сервис за снабдување на занаетчиството и трговија на големо и мало — Скопје, со одлуката од одржаната седница на 12.IV.1971 година.

Раководител на продавницата е Саити Ариф. Продавницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува матичното претпријатие, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 898/71 од 29.II.1972 година. (427)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, бр. 291, страна 443, книга II е запишана под фирма: Трговско претпријатие за колонијално-прехранбени стоки на мало и големо „Деликатес“ — Тетово — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Продавница број 46 во село Мала Речица, Тетовско. Предмет на работењето на продавницата е промет со мебел и апарати за домаќинствата.

Продавницата е основана од работничкиот совет на Трговското претпријатие за колонијално-прехранбени стоки, на мало и големо „Деликатес“ — Тетово, со одлуката бр. 03-8034/1 од 12.XI.1971 година, од одржаната седница на 4.X.1971 година.

Раководител на продавницата е Муниши Бајрамали.

Продавницата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува матичното претпријатие, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1114/71 од 21.II.1972 година. (428)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 191, страна 871, книга II е запишана под фирма: „Огрев“ — претпријатие за промет со индустриски и земјоделски стоки на големо и мало — Кавадарци — Организација на здружен труд без својство на правно лице — Бензинска пумпа во месноста „Споменик“ Дреново. Предмет на работењето на бензинската пумпа е промет со нафта и нафтени деривати.

Бензинската пумпа е основана од советот на работната заедница, со одлуката бр. 02-355 од 22.II.1971 година, од одржаната седница на 27.I.1971 година.

Раководител на бензинската пумпа е Стојан Кралев.

Бензинската пумпа ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува матичното претпријатие, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 55 од 24.II.1972 година. (432)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 18.II.1972 година, рег. бр. 1/62, книга I е запишана под фирма: Стовариште на големо и мало — Битола, ул. „4 Ноември“, на Трговското претпријатие „Нова трговија“ — Битола. Предмет на работењето на стовариштето е промет со производи од црната металургија, обоени метали, неметали, одливци, електроиндустриски производи, хемиски производи, индустриски градежни материјали, материјали на дрвната индустрија, производи на индустријата за хартија и производи на шумарството.

Раководител на стовариштето е Михаил Бојчевски.

Стовариштето е основано од Трговското претпријатие „Нова трговија“ — Битола, со одлуката бр. 02-1634 од 25.XI.1971 година на работничкиот совет.

Стовариштето ќе го потпишува истото лице што го потпишува и основачот.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 66/72. (448)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 24.II.1972 година, рег. бр. 3/72, книга I е запишана под фирма: Продавница број 25 „Синтелон“ — Битола, булевар „1 Мај“ број 128, на Индустрискиот комбинат за каделни, јутени, пластични и градежни материјали — Бачка Паланка. Предмет на работењето на продавницата е продажба на конопни и ленени производи, текстилни производи, лепила, волнени и синтетички производи, сите видови подни облоги, кебиња, покривки, платнени производи и пердиња.

Раководител на продавницата е Ристо Ристовски.

Продавницата е основана од Индустрискиот комбинат за каделни, јутени, пластични и градежни материјали — Бачка Паланка, со одлуката на работничкиот совет од 23.IV.1969 година.

Продавницата ќе ја потпишува истото лице што го потпишува и комбинатот.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 72/72. (449)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 29.II.1972 година, рег. бр. 33/55, книга III е запишана под фирма: Деловна единица во Битола, ул. „Македонска“ број 6 на Автотуристичкото претпријатие „Галеб“ — Охрид. Предмет на работењето на деловната единица е прифаќање и отпрема на патници во приградскиот сообраќај, продажба на возни и багажни билети за приградски сообраќај, давање информации за градскиот и приградскиот сообраќај, распоред на возачи и кондуктери за градскиот и приградскиот сообраќај и приманање на дневен пазар од овој сообраќај.

Раководител на Деловната единица е Миткоски Ѓорѓи.

Деловната единица е основана од Автотуристичкото претпријатие „Галеб“ — Охрид, со одлуката бр. 02-648 од 24.II.1972 година на работничкиот совет.

Деловната единица ќе ја потпишува истото лице што го потпишува и претпријатието.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 78/72. (450)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 10.II.1972 година, рег. бр. 4/72, книга II е запишана под фирма: Продавница број 18 „Синтелон“ — Охрид, ул. „Борис Кидрич“, на Индустрискиот комбинат за каделни, јутени, пластични и градежни производи — Бачка Паланка. Предмет на работењето на продавницата е промет со јутени и каделни производи, текстил, лепила за подови, волнени и синтетични производи, подни облоги од сите видови, декоративни ткаенини, зидни тапети, завеси, постелно платно и коноп на големо и мало.

Раководител на продавницата е Вајрам Реншад. Продавницата е основана од Индустрискиот комбинат — Бачка Паланка, со одлуката на работничкиот совет од 23.IV.1969 година.

Продавницата ќе ја потпишува истото лице што го потпишува и комбинатот.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 49/72. (451)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 8.II.1972 година, рег. бр. 117/55, книга III е запишана под фирма: Продавница во Охрид, ул. „Моша Пијаде“ бр. 84, на Трговското претпријатие

„Охридски магазин“ — Охрид. Предмет на работењето на продавницата е продажба на кратки стоки.

Раководител на продавницата е Марика Старкоска.

Продавницата е основана од Трговското претпријатие „Охридски магазин“ — Охрид, со одлуката бр. 02-2846/71 од 4.II.1972 година на работничкиот совет.

Продавницата ќе ја потпишува истото лице што го потпишува и основачот.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 46/72. (452)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 17.I.1972 година, рег. бр. 6/72, книга II е запишана под фирма: Продавница во Охрид, ул. „4 Јули“ бр. 1, на Комбинатот „Вистрапродукт“ — Скопје. Предмет на работењето на продавницата е промет со електро уреди и материјали.

Раководител на продавницата е Ангел Настевски.

Продавницата е основана од Комбинатот „Вистрапродукт“ — Скопје, со одлуката бр. 03-6781 од 26.XII.1970 година на работничкиот совет.

Продавницата ќе ја потпишува истото лице што го потпишува и комбинатот.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 1/72. (453)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 16.II.1972 година, рег. бр. 8/72, книга II е запишана под фирма: Погон за производство и изградба „Електромонтажа“ — Охрид (Самостојна организација на здружен труд со својство на правно лице), на Претпријатието за дистрибуција и производство на електрична енергија во СРМ „Електромакедонија“ — Скопје.

Скратено име на погонот е „Електромакедонија“ — Скопје — Погон „Електромонтажа“ — Охрид.

Предмет на работењето на погонот е изградба односно изработка, ремонт, монтажа и поправка на електро-енергетски објекти, постројки, инсталации, опрема и сл., електроинсталатерски, електромонтерски, транспортни и автомеханичарски услуги, градежни работи на електро-енергетски и други градежни објекти.

Погонот е основан со прераснување на работните единици на Дистрибутивниот произведен погон — Охрид, на „Електромакедонија“ — Скопје во самостојна организација, со одлуката бр. 02-245 од 29.XII.1971 година.

Погонот ќе го потпишува Никола Матлиевски, в.д. директор.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 51/72. (454)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 8.II.1972 година, рег. бр. 2/72, книга II е запишана под фирма: Трафика во Струга, ул. „Партизанска“ б.б. на Трговското претпријатие „Тутун“ — Скопје. Предмет на работењето на трафиката е продажба на тутунски преработки, кибрит и прибор, поштенски и судски марки, дрогериска стока и сувенири.

Раководител на трафиката е Паргаловска Девица.

Трафиката е основана од Трговското претпријатие „Тутун“ — Скопје, со одлуката на работничкиот совет од 14.IV.1970 година.

Трафиката ќе ја потпишува истото лице што го потпишува и претпријатието — основач.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 45/72. (455)

Окружниот стопански суд во Битола објавува дека во регистарот на стопанските организации, на 28.II.1972 година, рег. бр. 5/71, книга II е запи-

шана под фирма: Продавница во село Мислешево, на Занаетчиското услужно претпријатие „Благоја Митрески“ — Струга. Предмет на работењето на продавницата е продажба на големо и мало на сите видови градежен материјал.

Продавницата ќе ја потпишува истото лице услужно претпријатие „Благоја Митрески“ — Струга, со одлуката бр. 01-3/2 од 7.I.1972 година на работничкиот совет.

Продавницата е основана од Занаетчиското што го потпишува и основачот.

Од Окружниот стопански суд во Битола, Фи. бр. 77/72. (456)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 857, страна 282, книга VII е запишано следното: Филијалата на Комерцијално-инвестиционата банка — Скопје, со седиште во Куманово, согласно со одлуката 02 бр. 4799 од 6.IV.1972 година на Собранието на банката ќе работи под следната фирма: Комерцијално-инвестициона банка — Скопје — Организација на здружен труд, без својство на правно лице — Деловна единица — Куманово.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 438 од 12.V.1972 година. (789)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 857, страна 270, книга VII е запишано следното: Филијалата на Комерцијално-инвестициона банка — Скопје, со седиште во Кавадарци, согласно со одлуката 02 број 4799 од 6.IV.1972 година на Собранието на банката ќе работи под следната фирма: Комерцијално-инвестициона банка — Скопје — Организација на здружен труд, без својство на правно лице — Деловна единица — Кавадарци.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 435 од 12.V.1972 година. (790)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1197, страна 247, книга VII е запишано следното: Предметот на работа на Производно-шивачката задруга „13 Ноември“ — Скопје, согласно со одлуката бр. 01-270/2 од 15.III.1972 година на советот на работната заедница се проширува со промет на текстилна галантерија и метржна стока.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 479 од 11.V.1972 година. (792)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 926, страна 429, книга VI е запишано следното: Досегашниот предмет на работа на Самостојната организација на здружен труд, со својство на правно лице Филијала — Скопје при „Словенија промет“ експорт — импорт — Љубљана, согласно со одлуката на работничкиот совет на Филијалата во Скопје од 16.II.1972 година, се проширува со следнава дејност:

— давање интелектуални услуги, укажување на стручна помош на работни организации преку спроведување на организација и правење на анализи, програми, изработка на нормативни акти, одржување курсеви, советувања, студиски патувања во земјата и странство;

— инженеринг, изградба на инвестициона техничка документација, изградба на објекти од висока и ниска градба по системот на инженеринг, изведување на адаптација и реконструкција.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 502 од 15.V.1972 година. (791)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 857, страна 270 книга VII е запишано следното: Филијалата на Комерцијално-инвестиционата банка — Скопје, со седиште во Тетово, согласно со одлуката 02- бр. 4799 од 6.IV.1972 година на Собранието на банката ќе работи под следниот назив: Комерцијално-инвестициона банка — Скопје — Организација на здружен труд, без својство на правно лице — Деловна единица — Тетово.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 436 од 12.V.1972 година. (794)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 689, страна 1079, книга II е запишано следното: Продавницата во Гевгелија, на ул. „Маршал Тито“ бр. 131, на Текстилно-хемиската индустрија „Велурфлок“ — Скопје, населба Влае ќе работи под следната фирма: Текстилно-хемиска индустрија „Велурфлок“ — Скопје, населба Влае — Организација на здружен труд, без својство на правно лице — Деловница — Гевгелија и ќе се потпишува, задолжува и раздолжува од Прошева Ташка, раководител, во границите на овластувањето.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 495 од 17.V.1972 година. (831)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 283, страна 1125, книга I е запишано следното: Се брише од регистарот на претпријатијата и дуќаните, Станбеното претпријатие за стопанско работење со станбени згради во општествена сопственост — Куманово, бидејќи се организира во установа под фирма: Завод за урбанизам, комунално-станбени работи и проектирање — Куманово, согласно со решението бр. 5781/1 од 9.VII.1971 година на Собранието на општината Куманово.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 511 од 17.V.1972 година. (834)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 102, страна 555, книга I е запишано следното: На досегашниот потписник на Земјоделската задруга „Исен Асани“, село Отља, Кумановско, Имер Даути, му престанува правото на потпишување поради разрешување од должноста — директор, согласно со одлуката број 8 од 23.IV.1972 година на задружниот совет.

За в.д. директор на задругата, согласно со горенаведената одлука се назначува Шакир Рамадани, кој истата ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува, во границите на овластувањето, заедно со стариот регистриран потписник Азири Селвер.

Обврската пред банката е со два потписа.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 485 од 23.V.1972 година. (836)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 166, страна 447, книги I е запишано следното: На досегашниот потписник на Стовариштето во Скопје, ул. „106“ бр. 29 при Индустријата за волнени ткаенини „Бранко Крсмановиќ — Паракин, Андоновски Методи, му престанува правото на потпишување поради разрешување од должноста — раководител, согласно со одлуката број 100 од 6.IV.1972 година на управниот одбор.

За в.д. шеф на стовариштето согласно со цитираната одлука се назначува Нешковски Илија, кој стовариштето ќе го потпишува, задолжува и раздолжува, во границите на овластувањето, заедно со стариот потписник Черепналковски Драган, книговодител.

Обврската пред банката е со еден потпис.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 447 од 17.V.1972 година. (844)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1348, страна 297, книга VI е запишано следното: Фирмата на организацијата на здружен труд — Претставништво — Скопје, населба Бутел — барака 15, во состав на Фабриката за дрвени плочи „Босанка“ — Блажуј, се менува и гласи: ШИП „Шипад“ — Сарајево, СОУР, правно лице, Фабрика за дрвени плочи „Босанка“ — Блажуј — Претставништво — Скопје, населба Бутел, барака 15, според решението Фи. бр. 56 и 57 од 26.I.1972 година на Окружниот стопански суд — Сарајево.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 206 од 18.V.1972 година. (845)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 782, страна 575, книга III е запишано следното: Предметот на работа на Деловното здружение „Македонија кооп“ — експорт — импорт — Скопје, согласно со одлуката бр. 01-4321/3 од 17.IV.1972 година на управниот одбор се проширува со инженеринг.

Проширената дејност, Деловното здружение ќе ја врши преку новооснованата организација на здружен труд која ќе работи под фирма: Деловно здружение за унапредување, промет со добиток и добиточни производи, репродукционен материјал и инвестициона опрема „Македонија кооп“ — експорт-импорт — Скопје — Самостојна организација на здружен труд, без својство на правно лице, со своја жиро сметка — Скопје (во просториите на Деловното здружение). Предмет на работењето на Самостојната организација е давање комплетен инженеринг на членките на Деловното здружение „Македонија кооп“ — Скопје.

Самостојната организација е основана од управниот одбор на Деловното здружение „Македонија кооп“ — експорт-импорт — Скопје согласно со горенаведената одлука.

Самостојната организација ќе ја потпишува, задолжува и раздолжува Лозански Бошко, в.д. директор, во границите на овластувањето.

Обврската пред банката е со еден потпис.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 61 од 24.V.1972 година. (847)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1239, страна 120, книга VII е запишано следното: На досегашниот генерален директор на Здруженото претпријатие на памучната индустрија „Интекс“ — Скопје, Бојковски Димитар, му престанува правото за потпишување поради разрешување од должноста, согласно со одлуката бр. 04-4415/2 од 28.XII.1971 година на работничкиот совет.

За нов генерален директор на Здруженото претпријатие „Интекс“ — Скопје се именува Тугаров Васил, кој претпријатието ќе го потпишува, задолжува и раздолжува, во границите на овластувањето, согласно со одлуката бр. 04-4415/4 од 29.XII.1971 година на работничкиот совет.

Обврската пред банката е со еден потпис.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 130 од 23.V.1972 година. (849)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 923, страна 254, книга VI е запишано следното: Досегашниот в.д. директор на Претпријатието на поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај — Скопје Дамевски Горе, со одлуката бр. 146 на работничкиот совет на спомнатото претпријатие е назначен за директор, сметано од 21.IV.1970 година и како таков ќе го потпишува, задолжува и раздолжува — претпријатието, со старите регистрирани потписници и тоа: Георгиевски Душко, началник на стопанско одде-

ление, Костов Стеван, економски советник, Николовски Трајко, Темелкова инженер Веселинка, началник на одделението за телекомуникации, Куситасева Лепосава, шеф на отсекот за книговодство, Теофиловски Ј. Богољуб, помошник директор.

Обврската пред банката е со два потписа.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, **Фи.**
бр. 327 од 24.V.1972 година. (850)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 293, страна 264, книга VI е запишано следното: Досегашниот предмет на работа на Претпријатието за изработка на јоргани, душеци, шамии и домашни ракотворби „Слога“ — Скопје се менува и се проширува и гласи: изработка на постелнина, (јоргани, душеци, перници и чаршави), кројачка, тапацирска вата и кокос-капи, како основна дејност, а како споредна дејност на претпријатието е: вршење на услуги за правење на јоргани, душеци, влечење на крпа и памук, како и трговска дејност за пласман на своите производи и други трговски стоки (конфекција и галантерија) кои ги продава преку своите продавници согласно со одлуката бр. 510 од 16.II.1972 година на работничкиот совет, од одржаната седница на 10. II. 1972 година.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, **Фи.**
бр. 169 од 18.V.1972 година. (851)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1343, страна 268, книга VI е запишано следното: На досегашниот потписник на Производната трговска организација на големо и мало „Центар“ — Скопје, под присилна управа, Крсто Врбовски му престанува правото за потпишување, бидејќи е разрешен од должноста, со одлуката бр. 0301-93/2 од 19.I.1972 година на Одборот за присилна управа, од одржаната седница на 12.I. 1972 година.

Потписници на споменатото претпријатие под присилна управа остануваат старите регистрирани и тоа: Гуша Грижовски, претседател на одборот, за присилна управа, Апостол Николов, член и Бранислав Илиоски, член, сметано од 18.I.1972 година.

Обврската пред банката е со два потписа.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, **Фи.**
бр. 59 од 17.V.1972 година. (852)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1125, страна 657, книга V е запишано следното: Предметот на работа на Продавницата во Скопје, ул. „11 Октомври“ број 125, на „Леснина“ — Љубљана, согласно со одлуката бр. 703/ДС од 14.X.1971 година на работничкиот совет и решението УП бр. 12-27825/71 од 6.I.1972 година на Одделението за инспекции при Собранието на град Скопје, се проширува и со трговија, на мало, со железарска и метална стока, од тоа: кујнски домашен прибор; електротехнички материјал, од тоа: б) светлечки тела, од сите видови за опрема на станбени и деловни простории.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, **Фи.**
бр. 134 од 19.V.1972 година. (857)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 1239, страна 120, книга VII е запишано следното: Кон Здруженото претпријатие на памучната индустрија „Интекс“ — Скопје се присоединува Трговската работна организација за промет со текстил на големо и мало „Скопски магазин“

— Скопје, како Организација во состав на Здруженото претпријатие со својство на правно лице.

Присоединувањето се врши на основа на одлуката бр. 04-4061 од 4.XII.1971 година на работничкиот совет на Здруженото претпријатие и одлуката број 0201-5200 од 14.X.1971 година на работничкиот совет на Работната организација за промет со текстил на големо и мало „Скопски магазин“ — Скопје, донесена по пат на референдум.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, **Фи.**
бр. 1227/71 од 23.V.1972 година. (858)

Окружниот стопански суд во Скопје објавува дека во регистарот на претпријатијата и дуќаните, рег. бр. 106, страна 321, книга II е запишано следното: Предметот на работа на Производното претпријатие „Неметали“ — Тетово, согласно со одлуката број 03-2513/3 од 1.XI.1971 година се проширува со внатрешен промет на следните производи: арматури за лустери, арматури за астали, арматури за огледала, разни украсни и бижутерски производи, метални делови за столни ламби, свекњаџи, абажури, делови за запалки, запалки, осветни тела, пепељари, вазни, столни ламби, астали, плочи од мермер, полиестерски плочи за облагање и разни други украсни бижутерски и галантериски производи.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, **Фи.**
бр. 350 од 19.V.1972 година. (860)

СОДРЖИНА

	Страна
399) Упатство за начинот на отстапувањето на Републичкиот придонес од личен доход од работен однос — — — — —	897
400) Упатство за изменување на Упатството за начинот на пресметувањето и уплатувањето на данокот на средствата што се распределуваат од доходот на банките	897
401) Правилник за работата и опремата на авто-школите и самостојните возачи-инструктори — — — — —	898
Општи акти на самоуправните интересни заедници	
129) Правилник за формирањето, составот и работата на лекарските комисији — —	903
130) Упатство за начинот на препишувањето, издавањето и наплатувањето на лековите кои се препишуваат на лицата што користат здравствена заштита во рамките на заедниците на здравственото осигурување на работниците и на земјоделците — — — — —	905
131) Правилник за упатување на здравствено осигурени лица на лекување во странство — — — — —	907
132) Правилник за индикациите за забнотетска помош, за стандардите за материјали од кои се изработуваат забнотетски средства и за роковите на траењето на тие средства — — — — —	908
133) Правилник за индикациите, за стандардите за материјали и за роковите на траењето на протетичките и ортотичките средства и санитарните справи, за очните и слушните помагала, како и помагалата за овозможување на гласен говор — — — — —	909
Исправка на Одлуката за вонредно усогласување на пензиите заради зголемување цените на некои прехранбени артикли во 1972 година — — — — —	915

Издавач: „Службен весник на СРМ“ — издавачко претпријатие, Скопје, ул. „29 Ноември“ бр. 10а.

Пошт. фах 51. Тел. 32-836. Одговорен уредник Петар Јаневски. Жиро сметка број 401-1-16 кај

Службата на општественото книговодство. Печат Графички завод „Гоце Делчев“ — Скопје.